

Φίλτατέ μοι κ. 'Ι. 'Αρσένη.

'Αφ' οὐ ἐπιμένεις, ἄς εἰσέλθω πάλιν εἰς τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων, ἀπὸ τοῦ ὁποίου πρὸ τριετίας εἶχον ἀπομακρυνθῆ. Σᾶς στέλλω λοιπὸν πλήρη ἐπιτομὴν χαρυστάτου διηγήματος τῆς 'Ιταλίδος MARIA ALLARA-NIGRA, καὶ εὐχομαι, εἰς ἐμὲ μὲν οἱ ἀναγνώσται νὰ φανῶσιν ἐπιεικεῖς, ἐὰν πρὸ τριετίας, ἀποθήμενος τὴν γραφίδα, ἐλησμόνησά πως τὰ ἑλληνικά, εἰς σὲ δέ, ὅπως τὸ καλλιτεχνικώτατον 'Ημερολόγιόν σου τύχη καὶ πάλιν τῆς εὐγενεστάτης ὑποδοχῆς, ἧς εἶνε πράγματι ἄξιον.

Πάντοτε, φίλτατέ μοι, ἐξαίρω τὴν φιλοπονίαν σου· μὰ τὴν ἀλήθειαν δύνασαι νὰ ἐργασθῆς πολυτίμως, ἐὰν ἐξ ἔσου τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον διὰ τῆς συμπαθείας του παρακολουθῆ τὴν εὐγενῆ σου καὶ ἐκλεκτὴν ἐργασίαν, ἧς ἀποτέλεσμα λαμπρὸν αὐτῇ ἢ ἑπταετῆς ἤδη πορεία τῆς προσφιλοῦς καὶ βαρυτίμου Ποικίλης Στοᾶς.

'Εν 'Αθήναις, 'Ιούλιος 1888.

Σὲ ἀσπάζομαι φιλικώτατα

'Αντώνιος Φραβασίλης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ο ἀμφιθέατρον ἦτο πλήρες....

— «Μὰ τὸν 'Απόλλωνα!.. στοιχηματίζω ὅτι ὁ στέφανος θὰ τεθῆ σήμερον ἐπὶ τῆς οὐλοτρίχου κεφαλῆς τοῦ 'Οκταβίου», — εἶπεν εὐπατριδῆς νεανίας πρὸς ὄμιλον φίλων περιμενονόντων τὴν καταπέτασιν τῆς αὐλαίας.

— «Δέν μοι ἀρέσκουσιν οἱ στίχοι του· τί ὄνειροπολήσεις, τί ἀνούσιοι ἔρωτες ἄνευ πάθους, ἄνευ ἀληθείας!»

— «'Εχεις δίκαιον· εὐαίσθητος μόνον καρδιά δύναται νὰ παράγῃ ὠραῖα καὶ συγκινητικὰ ποιήματα· ὁ δὲ 'Οκτάβιος δὲν ὑπέφερεν ἀκόμη..»

— «Οὔτε ἠγάπησε ποτέ, Κόιντε, ὅπερ εἶνε ταῦτό· εἶνε πολὺ, παρὰ πολὺ εὐτυχής.»

— «Καὶ ὅμως τὸ ποίημά του εἶνε ἀριστούργημα.»

— «Ἴδου — διέκοψεν ὁ Κάλιος — ἡ γραῖα Λιδία μετὰ τοῦ νεαροῦ ἐραστοῦ τῆς· δὲν τον ἀφίνει ποτέ, τὸν δυστυχή!»

— «Τοῦτο ἀποδεικνύει, ὅτι ὅσῳ γηράσκει ὁ Ἔρωσ ἀποβάλλει τὴν τυφλότητά του.»

— «Ἴδου καὶ ὁ Ῥουτίλιος μετὰ τῆς Φαουστίνας.»

— «Καὶ δὲν ἤξεύρεις ὅτι ἔγεινεν ἐραστῆς τῆς συζύγου του, ἀφ' οὗ τὴν ἐνυμφεύθη ὁ ἀντίζηλός του;»

— «Εὐφροστάτη ἐκδίκησις!»

— «Ἴδου καὶ ἡ θαυμασία Ψυχὴ!» ἀνέκραξεν αἴφνης ὁ Ἰούλιος.

— «Ἡ ὠραισιτάτη τῶν ἱερειῶν τῆς Ἀφροδίτης...»

— «Ἀλλὰ καὶ ἡ πονηροτάτη καὶ ὑπερφηφανεστάτη!»

— «Δυστυχεῖς ὅστις πίπτει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς! Θὰ πωλήσῃ εἰς τοὺς τοκογλύφους καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ ῥωμαίου ἱππότητος!»

— «Μόλις πρὸ ἔτους ἦλθεν εἰς Ῥώμην, καὶ ὅμως δὲν δύναται τις ν' ἀπαριθμήσῃ πλέον τὰ θύματά τῆς.»

— «᾽Ωρίσθη, ὅτι πρὶν ἀποταχθῆ τῷ ἔρωτι θὰ περιβάλλῃ τὴν πόλιν διὰ χρυσοῦς ἀλύσειας παχείας, ὡς ἡ σιδηρὰ ἄλυσις τῶν σκλάβων.»

— «Καὶ τίς ὁ παρέχων τοὺς κρίκους;»

— «Πῶς φαίνεσαι, Ῥουτίλιε, μόλις ἐπανερχόμενος ἐκ Γαλλίας! Καὶ τὰ νήπια γνωρίζουσιν ὅτι τοὺς παρέχει ὁ Μάξιμος ὁ Φάβιος.»

— «Ἀπίστευτον!... ὁ Μάξιμος, ὁ φιλάργυρος Μάξιμος, ὅστις δανεῖζει μόνον μὲ τόκον πεντήκοντα τοῖς ἑκατόν! ὅστις δὲν ἀφίνει εἰς τοὺς υἱούς του οὔτε κἂν τὰ λάφυρα τοῦ πολέμου!»

— «Καὶ ἐν τούτοις — νέος τις Ζεὺς — μεταβάλλεται, χάριν τῆς Ψυχῆς, εἰς χρυσοῦν βροχὴν!»

Παταγῶδη χειροκροτήματα διέκοψαν τοὺς ἀστεϊσμούς τῶν εὐπατριδῶν, ὧν τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον.

Τὸ ἀμφιθέατρον ἔβριθε θεατῶν· ἐπὶ τῶν πρώτων βαθμίδων συνωστίζετο ἡ χρυσοῦν νεολαία· ἡ δὲ πολυτέλεια ἠλαττοῦτο βαθμὴδὸν ἐν ὅσῳ ἠῦξανε τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν βαθμίδων τῶν ἀπωτέρων. Διεφαίνοντο κόμμι ξανθοὶ καὶ μέλαινοι, φυσιογνωμίαι ἰλαράι, χρυσοκέντητα ῥιπίδια, λευκαὶ χεῖρες, πολύτιμοι πέπλοι διὰ μέσου λευκῶν καὶ φοινικοπαρύφων τηθεννῶν, βουλευτικῶν πλατυσῆμων καὶ δημοτικῶν φαινολῶν· διηκούοντο φωναὶ παταγῶδεις καὶ σχόλια καὶ διακεκομμένα συνομιλίας καὶ σκανδαλώδη ἐπεισόδια μυστικῶς διηγούμενα καὶ ἐν ἀκαρεῖ διαδιδόμενα....

Ἐπὶ τῶν πινακίδων δὲν ἀνηγγέλλετο παράστασις τις τῶν συνήθων Ἀτελλανῶν, ἢ κωμωδίας τοῦ Πλαύτου, ἢ τραγωδίας τοῦ Σενέκα. Προὔκειτο περὶ ποιητικοῦ ἀγῶνος, ὃν ἐτίμων διὰ τῆς παρουσίας των ὁ αὐτοκράτωρ, οἱ γερουσιασταὶ καὶ πάντες τῆς Ῥώμης οἱ εὐπατρίδαι· τὸ δὲ ἄθλον ἦν στέφανος ἐκ δάφνης, διὰ χρυσοῦ καὶ μαργαριτῶν πεποικιλμένος, ὃν προσέφερον αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ.

Ἡ ἀυλαία κατεπετάσθη· οἱ ποιηταὶ ἐνεφανίσθησαν... ἦσαν ἕξ.

Οἱ Μαικιῆναι συνωστίζοντο περὶ τὸν αὐτοκράτορα ὅπως συζητήσωσι περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀναγνωσθέντων. Ἐπὶ τῶν βαθμίδων ἠκούοντο ἀτελεύτητα σχόλια, ἐν οἷς ἡ καλαισθησία διεμάχετο πρὸς τὴν χυδαιότητα, ἢ ἀμάθεια πρὸς τὴν παιδείαν.

Εἰς τῶν εὐπατριδῶν προέτεινε νὰ ἐρωτηθῇ καὶ ἡ γνώμη τῆς Ψυχῆς, ἧς τὴν κρίσιν περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο ὡς προερχομένην ἐκ νοῦ εὐρέος καὶ διὰ βαθυτάτης παιδείας πεπροικισμένου.

Ἡ διάσημος ἑταίρα ἐκάθητο νωχελῶς ἐξηπλωμένη ἐπὶ χρυσοκεντήτων πορφυρῶν προσκεφαλαίων· ἐφόρει ὑπέρυθρον καὶ διαφανῆ ἐσθῆτα ἐκ μεταξῆς, ἀνοικτὴν δεξιόθεν μέχρις ὀσφύος καὶ διὰ βαρυτίμων κεντημάτων πεποικιλμένην. Χρυσοῦν δίκτυον εἰς τὴν ὀσφύν, διὰ μαργαριτοκολλήτου ζώνης ἐσφιγμένον, κατήρχετο ἐκ τῶν ὤμων αὐτῆς μέχρι τῶν γονάτων, μόλις καλύπτον τὰ μέλη της. Περσικὸς πέπλος — ἐξυφασμένος ἀπὸ σχεδὸν — περιέβαλλεν αὐτὴν ὡς πυρίνη νεφέλη· ἡ δὲ ἀτιμωτικὴ τῆς ἑταίρας τήβεννα, περιφρονητικῶς ἐρριμμένη, ἔκειτο ἐπὶ τῶν βαθμίδων.

Ἡ μέλαινα αὐτῆς κόμη ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῶν πολυαριθμῶν βοστρύχων χαλκοχρόου φενάκης· οὐδὲν ὅμως, οὔτε κατ' ὄναρ, ἠδύνατο νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸ συμπαθὲς τοῦ προσώπου αὐτῆς, ὅπερ παρίστα, ἐν ὄλῃ αὐτοῦ τῇ καθαριότητι, τὸν τύπον τῆς ἀρχαίας Ῥωμαϊκῆς εὐγενείας.

Ἠκροάζετο, ἀπροσέκτως πως, γηραλέον γερουσιαστήν, ὅστις τῇ ἐψιθύριζεν ἐρωτικούς λόγους καὶ ἐφαίνετο εὐδαίμων πλησίον αὐτῆς. Αἴφνης ὅμως τὸν διέκοψε, λέγουσα σαρκαστικῶς πρὸς ἱππότην μόλις εἰσελθόντα εἰς τὸν ὄμιλον τῶν λατρευτῶν της·

— «Χαῖρε, Κορνήλιε! Καὶ πῶς ἐδῶ; ἐγκατέλειψας ἤδη τὴν θεϊὰν Δομητίαν, ἕνα μόλις μῆνα μετὰ τὸν γάμον;»

— «Τόσον μόνον ὅσον διὰ ν' ἀσπασθῶ τοὺς ὀλυμπιακοὺς σου δακτύλους.»

— «Πρόσεχε, πρόσεχε· λησμονεῖς ὅτι εἶσαι ὁ τέταρτος σύζυγος τῆς

Δομητίας, ἥτις ἔγραφεν ἐπὶ τῶν τάφων τῶν προκατόχων σου ὅτι
ἦσαν ἔργα αὐτῆς !»

— «Δικαίως, Ψυχὴ, ἢ Ἰουλίᾳ διατείνεται ὅτι εἶσαι ἡ μάλιστα διεφθαρμένη τῆς Ῥώμης γυνή !»

— «Αὐτὴ δὲ ἡ σεμνοτάτη! ... Ὁ Κάϊος εἶνε μόνις ὁ δέκατος σύζυγος αὐτῆς... ζῶν !»

— «Καὶ τίς ποιητὴς ἀναγινώσκει τῶρα ;» ἠρώτησεν ὁ παρὰ τῆ ἑταίρα ἰστάμενος γερουσιαστής.

— «Ὁ Ὀκτάβιος Βάλβος.»

— «Εἶτα δέ ;»

— «Ὁ Βροῦτος Σιλᾶνος.»

— «Φαντάσθητι τὴν ἀνησυχίαν τῆς Λιβίας ! ... πρόκειται περὶ χρυσοῦ στεφάνου ! ... ἐὰν δὲν νικήσῃ ὁ σύζυγός της, θά ἀσθενήσῃ ἐκ λύπης... εἶνε τόσον φιλάργυρος !»

— «Φιλάργυρος ἢ Λιβία ; — διέκοψεν ἡ Ψυχὴ — πᾶν ἄλλο.. χαρίζεται εἰς πάντα.»

— «Ἴδου ὁ Ὀκτάβιος.»

— «Σιωπὴ, σιωπὴ !»

Ἐν μέσῳ τῆς αἴφνης ἐπελθούσης βαθείας σιγῆς ἐνεφανίσθη ὁ ποιητῆς, καί, δι' εὐκρινούς καὶ συμπαθεστάτης φωνῆς, ἤρχισε ἀπαγγέλλων τοὺς στίχους του.

Ἦτον ἡδυπαθὲς τι εἰδύλλιον, πλήρες λεπτότητος καὶ αἰσθήσεως, εἰς ὃ ὁ ποιητὴς εἶχε μεταγγίσει πᾶσαν του τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν τὸ ἀκροατήριον ἐνεθουσία.

Ἡ νίκη ἦτο βεβαία, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἔστερε τὸν ποιητὴν· οἱ δύο ὑπολειπόμενοι ἀντίπαλοι εἶχον ἤδη παραιτηθῆ τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ Ψυχὴ, ἡ ἀγέρωχος καὶ ἀτρωτος ἑταίρα, ἡ καυχωμένη ἐπὶ παγερᾷ τῆς καρδίας ἀναισθησία, ἠκροάσατο κατ' ἀρχὰς μετὰ τῆς συνήθους αὐτῆ ἀδιαφορίας· βαθμηδὸν ὅμως ἠσθάνθη μυστηριώδη φλόγα διαθέουσαν τὰ στέρα της... ἡ θεία τέχνη, ἥς καὶ αὐτὴ ἦτον ἐνθερμος μύστις, τὴν ἐκυρίευσεν. Λησμονήσασα δὲ καὶ θέατρον καὶ θεατὰς, ἐφάνετο ὡσεὶ προσηλωμένη ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ ποιητοῦ, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτῆς διέλαμπε διὰ τῶν ὑγρῶν αὐτῆς ὀφθαλμῶν. Ὅτε δὲ τὰ ἐνθουσιώδη τῶν ἀκροατῶν χειροκροτήματα τὴν ἀπέσπασαν ἀπὸ τῶν ὄνειροπολήσεών της, ὀδυνηρὰ κραυγὴ διεξέφυγεν ἐκουσίως ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς.

Ὁ Ὀκτάβιος, ὠχρὸς καὶ τρέμων ὑπὸ τὸ βάρος τοσαύτης δόξης,

ἀπεσύρετο ἤδη μετριοφρόνως, ὅτε ἐλαφρόν τι ἀντικείμενον, περιτυλίσσον ἀνθοδέσμη, ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ... ἦτον ὁ πέπλος τῆς Ψυχῆς.— Ὁ νεανίας ἐσκίρτησεν ἐκ χαρᾶς καὶ ὑπερφηφάνιας εἰς τὸν νέον καὶ ἀπροσδόκητον θρίαμβον, ἤγειρε τὸν πέπλον καὶ ἀσπαζόμενος αὐτὸν εὐγνωμόνως ἠρεύνησεν ἀπλήστως τὰς βαθμίδας διὰ τοῦ βλέμματος.

Ἡ Ψυχὴ, ἐξηντλημένη ἐκ τῆς βιαίας συγκινήσεως, εἶχε καθίση πάλιν ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων καί, ἐρυθριῶσα ἐξ ἀγνώστου αἰδοῦς, προσήλωνε τοὺς ὠραίους ὀφθαλμούς της ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Αἴφνης ὅμως, ὡσεὶ ἠττηθεῖσα ὑπὸ ἀνεξηγήτου φόβου καὶ εὐλόγου περιεργίας, ἀνύψωσεν αὐτοὺς ἀνησυχούσα ἐπὶ τοῦ ποιητοῦ.

Πυκνὸς ὄμιλος εὐπατριδῶν περιεστοίχει τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸν νικητὴν, ὅστις, ἐπιδεικνύων τὸ εὐγενὲς δῶρον, ἐφαίνετο ἐρωτῶν αὐτούς, ἐὰν ἐγνώριζον τίς ἡ δωρήσασα. Ἡ Ψυχὴ διείδεν ὑποπτα μειδιάματα συνοδευόμενα ὑπὸ ζηλοτύπων βλεμμάτων καί, πρῶτον ἤδη, ἠσθάνθη ἀνεκφραστον θλιψίν.

Αἴφνης ὁ Ὀκτάβιος — ὡσεὶ καταληφθεὶς ἐκ στιγμιαίας μανίας — ἔσχισε τὸν πέπλον εἰς μυρία τεμάχια καί, ῥίψας χαμαί, τὸν ἐποδοπάτησε μετὰ λυσσώδους ἠδονῆς.

Ὑπόκωφος κραυγὴ ἐξῆλθε τῆς καρδίας τῆς ἑταίρας, ἥτις ἔπεσε λιπόθυμος ἐπὶ τῶν βαθμίδων...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες τοῦ δύνοντος ἡλίου ἐθώπευον ἐρωτύλως τοὺς ποικιλοχρόους στύλους πλουσίου μεγάρου. Τὰ πάντα ἐκεῖ ἀπέπνεον χάριν, ὠραιότητα, πολυτέλειαν. Τὰ πολυτιμότετα μάγμαρα περιεστοίχιζον κομψὸν κήπον, οὐτινος τὴν ἀτμόσφαιραν ἐπλήρου ἢ εὐωδία σπανίων καὶ ἠδονάτων ἀνθέων· πίδακες ἠρωματισμένου ὕδατος ἀνέθρωσκον ἐν μέσῳ Θεοτήτων καὶ Νυμφῶν ἐλληνικῆς γλυφίδος· λεπτότατα ψηφοθετήματα ἐποίκιλλον τὸ ἔδαφος καὶ ἔντεχνοι εἰκόνες ἐστόλιζον τοὺς τοίχους. Πανταχοῦ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς διέκρινεν ἔπιπλα ἀνεκτίμητα, κομψοτεχνήματα σπανιώτατα.

Νεαρά τις γυνὴ εὐρίσκατο ἐκεῖ μετὰ ἡλικιωμένου τινὸς ἀνθρώπου. Περιτετυλιγμένη αὐτῇ διὰ ποδῆρους χρυσοῦφάντου πέπλου ἐβόδιζεν ὑπὸ τὸ περιστύλιον μετὰ πυρετώδους ἀνυπομονησίας ὅτε μὲν γοργῶς, ὅτε δὲ βραδέως, ἐνίοτε δὲ καὶ ἴστατο.

Τὸ ἀνάστημα αὐτῆς ἦτον ὑψηλόν, θὰ πκρεῖχε δὲ τὸ πρότυπον τῆς

ώραϊότητα καὶ τῆς εὐμελείας, ἐὰν μὴ ἐλάττωμά τι — ὅπερ ὅμως μετὰ λεπτοτάτης ἔκρυπτε τέχνης — ἐμείωνε τὴν τελειότητα αὐτῆς... ἢ δυστυχῆς ἐχώλαινε.

Ὁ δὲ ἀνὴρ — καθήμενος ἐπὶ ἀνακλίντρου — ἔμενε βωδὸς καὶ ἀκίνητος· θὰ τὸν ἐξελάμβανε τις δι' ἀγαλμα, ἐὰν μὴ ἐξηλέγχετο ὑπὸ τῆς φλογὸς τοῦ μέλανος ὀφθαλμοῦ. Ἐσωτερικὴ τις πάλη διεφαίνετο ἐπὶ τοῦ φύσει ἀγερώχου προσώπου αὐτοῦ. Προσῆλου ἐπὶ τῆς νεάνιδος πυρῶδες βλέμμα, ὅπερ δὲν ἐνόει τις ἐὰν προήρχετο ἐξ ἔρωτος ἢ ἐκ μίσους, εἶτα ἔδρακε μέχρις αἵματος τὰ ἐρυθρὰ καὶ ἴδυπαθη χεῖλη της.

Αἴφνης — ὡσεὶ μὴ δυνάμενος πλέον νὰ συγκρατήσῃ τὸ καταβιβρωσκον αὐτὸν αἶσθημα — εἶπε μετὰ σκωπτικοῦ μειδιάματος·

— «Τοσαύτη ὑπερηφάνια ... διὰ νὰ σύρῃσαι ἔπειτα χαμερπῶς πρὸ τῶν ποδῶν ποιητίσκου ... ὅστις σὲ περιφρονεῖ!»

Ἡ νεάνις ἔστη διὰ μίσε, ὁ δὲ ὀφθαλμὸς αὐτῆς ἐξέπεμψε σπινθῆρα ὀργῆς. Ἐπὶ στιγμὰς τινὰς ἐθεώρουν ἀλλήλους ὡς δύο ἀθληταὶ ἔτοιμοι νὰ μονομαχήσωσιν· ἦσαν ἀμφοτέρω ὠχροί, φρυάττοντες, ἐπὶ δὲ τῶν προσώπων ἀμφοτέρων διεφαίνετο ὑπερηφάνια· ἀλλ' ὁ εὐπατρίδης, ἐξοργισθεὶς ἔτι ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τῆς γυναικὸς, ἐπανέλαβε τὴν ἔφοδον.

— «Φιλτάτη, εἶπε, σὲ συμβουλεύω νὰ ἡσυχάσῃς· τὰ θέληγτρα σου ἀμαυροῦνται ὅταν θυμῶνης.»

Αἱ λέξεις κατεπράυναν, ὡς διὰ μαγείας, τὴν ὀργὴν τῆς νεάνιδος, ἣς τὸ μέτωπον ἠρυθρίασε.

— «Δηλῖα! Δηλῖα! ἔκραξεν ἐπιτακτικῶς, φέρε μοι κάτοπτρον!»

Δούλη τις προσῆλθεν ἀμέσως φέρουσα τὸ ζητηθὲν κάτοπτρον, ἣ δὲ ὠραία γυνὴ ἐμειδίασε θριαμβευτικῶς παρατηροῦσα τὴν ἐαυτῆς μορφήν ἐπανελθοῦσαν ἠδεῖαν καὶ θελκτικὴν ὡς τὸ κύμα μετὰ τὴν τρικυμίαν.

Ἐνευσε πρὸς τὴν δούλην ν' ἀπομακρυνθῇ· εἶτα, ῥυθμίσασα μετ' ἀπραμίλλου χάριτος τοὺς μέλανας βοστρύχους τῆς πλουσίας κόμης της, ἐπλησίασε τὸν πατρίκιον καί, θωπευτικῶς θέσασα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του, ἐκάθισε παρ' αὐτῷ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, περιέβαλεν αὐτὸν διὰ τῶν ἀλασαστρίνων βραχιόνων της καὶ μεθ' ὕψους νηπιῶδους φιλαρεσκείας τῷ εἶπεν·

— «Ἀλήθεια ὅτι τὰ θέληγτρα μου ἀμαυροῦνται;—

Καὶ ἀσκαρδαμυκτὴ θεωροῦσα τὸν γερουσιαστὴν διὰ βλέμματος πλήρους μυστικῶν ὑποσχέσεων,

— «Λοιπὸν — προσέθηκεν — εἶμαι ἄσχημος; ... Λοιπὸν δὲν με ἀγαπᾷ τις πλέον; ... εἰπέ το λοιπόν, ἂν τολμᾷς!»

Ὁ δυστυχής, εἰς ἄκρον συγκεκινημένος καὶ κάτωχος, ἐσιώπα.

— Ζηλότυπος !... καὶ ἐγὼ ἤρχιζον ἤδη νὰ σ' ἀγαπῶ !... καὶ ἀκριβῶς τὸ πρῶν ἔλεγον καθ' ἐαυτήν· Τί καλὸς ποὺ εἶνε ὁ Μάξιμός μου !... καὶ πῶς μὲ ἀγαπᾷ !... καὶ πῶς τὸν βασανίζω ἀδίως !... Καὶ ἐσκεπτόμην ἤδη ...

Ἡ ὥραία γυνὴ διεκόπη ὀλίγον, συσφίγουσα παραδόξως τὰ χεῖλη ὡσεὶ ἀηδιαζουσα νὰ προχωρήσῃ. Εἶτα δὲ ἐλαφρῶς ὠχρίωσα·

— «Καὶ ἐσκεπτόμην ἤδη — προσέθηκε — νὰ μεταβάλλω εἰς ἀνέφραστον χαράν... τὰς ματαίαις σου ἐπιθυμίας καὶ τὰς λύπας...»

Καί, ἐρωτύλως περισφίγγεσσα αὐτόν, ἐξηκολούθησεν ἠδυπαθῶς·

— «Ἄλλὰ τώρα εἶνε ἀργά ! νὰ μετανοήσω ... δὲν εἶνε ἀλήθεια ; ... Τώρα τὰ θέλγητρά μου ἀπωλέσθησαν !»

Αἰφνιδία τις φλόξ ἐτύφλωσε τὸν Μάξιμον· μαγευθεὶς, ὡς ὑπὸ φρενιτίδος σχεδόν, ἔθλιψε σπασμωδικῶς τὴν νεάνιδα ἐπὶ τοῦ στήθους του.

Ἄλλ' ἡ πονηρὰ διεξέφυγεν ὡς ἔγγελος τῶν χειρῶν του καί, προσποιουμένη θυμόν, ἀνέκραξεν·

— «Ἄ ! μὲ κάμνεις νὰ πονῶ !... μὰ τὴν ἀλήθειαν· ἠδύνασο νὰ μεταχειρίζεσαι εὐγενεστέρους τρόπους !»

Ὁ γερουσιαστὴς, ταπεινωθεὶς πῶς, ἐσίγησεν ἐπὶ τινα καιρόν, εἶτα δέ,

— «Παράδοξον πῶς εἶσαι εὐθραυστος μετ' ἐμοῦ !» εἶπε πικρῶς.

Προσεκτικὸς τις παρατηρητὴς θὰ διέβλεπεν ἐπὶ τῆς μορφῆς τῆς νεάνιδος τὰ μάτην δαμασθέντα ἴχνη βιαίης συγκινήσεως· εὐθύς ὁμως ὕψωσε τοὺς ὤμους μετὰ ὕφους ἀμελείας καὶ ἔστη πρὸ ὑπερμεγέθους ἀργυρᾶς πλακῆς, ἐν ἧ ἀντανεκλατο ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ὀλόκληρον τὸ θαυμασίον αὐτῆς σῶμα. Ἡ Ψυχὴ εἶχεν ἀλλάξῃ φυσιολογίαν· δὲν ἦτο πλέον ἡ ἀκαταμάχητος Σειρὴν ἢ πρὸ ὀλίγων ἔτι λεπτῶν ἐμπνεύσασα σκοτοδινίασιν ἔρωτος. Κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἦτο φιλάρεσκος κορασίς ἐπιθυμοῦσα μόνον νὰ ἐπισύρῃ τὸν θαυμασμόν· ὀρθία πρὸ τοῦ κατόπτρου διώρθου δι' εὐκινήτου χειρὸς καὶ ἐπιχαρίτων κινήσεων τὸ κάλυμμά της, ὅπερ ὁ φλογερὸς ἀσπασμὸς τοῦ γερουσιαστοῦ εἶχε διαταράξῃ, προσήλου τὰ ἄνθη τοῦ στεφάνου της, ἐκόμβωνε τὰς ταινίας τῶν μικροσκοπικῶν αὐτῆς σανδαλίων, ὅπως ἐπιδείξῃ τὸν ὠραιότατον τῆς αὐτοκρατορίας πόδα καὶ ἐμειδία θωπεύουσα ἑαυτήν.

Ὁ Μάξιμος τὴν παρετήρησε σιωπηλῶς ἐπὶ μικρόν, εἶτα δὲ ἠγέρθη ἀποφασιστικῶς.

— «Χαῖρε, Ψυχὴ», εἶπε, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν.

— «Φεύγεις ;»

— «Βλέπω ὅτι ἔχεις σπουδαίας ἀσχολίας καί...»

— «Μεῖνε.»

— «Διατί;»

— «Διότι πλήττω μόνη μου.»

— «Καί σοι χρειάζεται θυμά τι νά τὸ βασανίζης;»

— «᾽Ω Ῥωμαῖοί! νικηταί τοῦ κόσμου!... τί;... δὲν δύνασθε νά νικήσητε ἑαυτοὺς;... ὄχι, ὄχι... εἰς ἡμᾶς, τὰς ταπεινὰς ἀπελευθέρους, δέδοται ἡ ὑψηλὴ τιμὴ νά διασκεδάσωμεν τὴν ὀλυμπιακὴν ὑμῶν ἀνίαν, νά θυσιασθῶμεν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς ὑπερφιλανθείας σας!»

— «᾽Ω Ψυχὴ! δύνασαι νά ὀμιλήσῃς οὕτω;»

Ἡ ἑταίρα ἔκαμε κίνημά τι ἀνυπομονησίας.

— «Μὰ τοὺς θεοὺς! — ἀνέκραξε — τί πταίω ἐγὼ ἐὰν μὲ ἀγαπᾶς! ἐὰν σ' ἀρέσκη νά τρελλαίνεσαι δι' ἐμέ, εἶμαι ὑποχρεωμένη ν' ἀνταποκριθῶ εἰς τὸν ἔρωτά σου;... ὁ ἔρωσ ἐμπνέεται, δὲν ἐπιβάλλεται, μάθε το! Ἡ ἀπαίτησίς σου εἶνε παράδοξος!»

Ὁ γερουσιαστὴς ἔτρεμεν ὄλος ὡς δένδρον ὑπὸ τὴν βίαν τῆς θυέλλης καὶ προσβλέπων ἀτενῶς τὴν νεάνίδα, ἣτις ἐξηκολούθει προσμειδίῳσα πρὸς τὸ κάτοπτρον, εἶπε διὰ φωνῆς...

— «Οὐχὶ παράδοξος, ἀλλὰ δικαία ἀπαίτησις, Ψυχὴ, καὶ τὸ γνωρίζεις καλῶς... Πρὸ ἑξ ἑτι μηνῶν ἔζων ἡσυχος ἐν τῷ κόλπῳ τῆς ἀξιολατρεύτου οἰκογενείας μου· ἡ δόξα τῶν υἱῶν, ἡ ἀγάπη τῆς συζύγου καὶ τῶν θυγατέρων ἐπήρουν εἰς τὴν εὐτυχίαν μου...»

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ ἑταίρα ὠχρίασε· τὸ πρόσωπόν της ἠλλοιώθη, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ της ἐξετόξευσαν κατὰ τοῦ εὐπατρίδου ὡσεὶ ἀστραπὴν μίσους· πρὶν ὅμως οὗτος τὸ παρατηρήσῃ, ἡ φυσιογνωμία της εἶχεν ἐπανακτῆσῃ τὴν γαλήνιόν της ἔκφρασιν.

Ὁ Μάξιμος ἐξηκολούθησε.

— «Τότε δὲν ἐγνώριζον τὴν φοβερὰν Ψυχὴν, οὔτε ἐζήτηον νά τὴν πλησιάσω.»

— «Βέβαια, ἡ φιλαργυρία σέ καθίστα φρόνιμον...», διέκοψεν ἡ νεανὺς εἰρωνικῶς.

— «Εἰπέ μοι, ποία τοῦ Ἄδου Ἐριννὺς σοὶ ἐνέπνευσε τὴν αὐθάδη ἰδέαν νά μὲ σύρῃς εἰς τὴν κόνιν, τεταπεινωμένον καὶ ἀπέλιπιδά πρὸ τῶν ποδῶν σου; — Μὴ ἡ ἀδιαφορία τοῦ προβεβηκότος καὶ ἐντίμου γερουσιαστοῦ προσέβαλε τὴν παντοδύναμον καλλονὴν σου;... μὴ τὰ πλούτη μου σ' ἐσαγήνευσαν;... μὴ...»

— «Παραληρεῖς!» ἀπεκρίθη ψυχρῶς ἡ ἑταίρα.

— «Παραληρῶ βεβαίως», ἀνέκραξεν ὀργίλως ὁ δυστυχῆς· διότι ἀδυνατεῖς νὰ ἐννοήσης τὸν σπαραγμὸν τῆς ψυχῆς μου!... Τὰ πάντα ἐμηχανεύθης ὅπως μοὶ ἐμπνεύσης τὸ καταθιβερωσκόμ με τοῦτο πάθος. Αἱ χάριτες τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος, ἡ θαυμασίος παιδεία, ἡ ἀμίμητος καλαισθησία, τὰ πάντα σοὶ ἐχρησίμευσαν ὡς ὄπλον, ὅπως μὲ κατακτῆσης, μὲ καθυποτάξης, μὲ μεθύσης. Ὅτε δέ, μαγευθεὶς ἐκ τόσων θελγήτρων, ἠττηθεῖς, πνευστιῶν, ζητῶ παρὰ σοῦ τὸν ἔρωτα, ὃν δικαιοῦμαι νὰ ἐλπίζω, τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον, ὃν τὰ βλέμματά σου, αἰ κινήσεις, τὰ μειδιάματα ὑποθάλλουσι, τότε σὺ — ἀναίσθητος μάγισσα — μὲ ἀπωθεῖς μετὰ περιφρονήσεως ;... καὶ οὔτε εἰς τοῦτο κἂν ἀρκεῖσαι... ἀλλὰ καὶ δὲν με ἀφίνεις νὰ φύγω, ν' ἀποσεῖσω τὸν ζυγόν, καὶ διὰ νέων πάντοτε τεχνασμάτων μὲ προσδένεις εἰς τὸ ἄρμα σου, μὲ κρατεῖς δοῦλον τῶν ἰδιοτροπιῶν σου.»

— «᾿Ω πολῖτα τῆς Ῥώμης, παραίτησέ με.»

— Νὰ σ' ἐγκαταλείψω ;... καὶ δύναμαι ; οὔτε δύναμιν ἔχω πλέον, ἀλλ' οὔτε καὶ θέλησιν.— Εἶμαι δειλός, εἶμαι ἄξιος περιφρονήσεως, τὸ γνωρίζω, καὶ ὅμως ἔρπω πρὸ τῶν ποδῶν σου, ἐμπαιζόμενος ὑπὸ τοῦ λαοῦ, περίγελως τῆς γερουσίας εἰς ἣν δὲν τολμῶ πλέον νὰ δεῖξω τὴν ἀφρονα πολιάν μου. Οἰκογένειαν, σύζυγον, τέκνα, τὰ πάντα ἐλησμόνησα χάριν σοῦ!... ᾿Ω Ψυχῆ, φόνευσόν με ἐὰν δὲν θέλῃς νὰ θέσης τέρμα εἰς τὴν ἀγωνίαν μου!

Ὁ γερουσιαστῆς ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους ὑπὸ τὸ βάρος βαθυτάτης ἀπελπισίας. Ἡ Ψυχὴ τὸν ἐθεώρησεν ἐπὶ μακρὸν σιωπηλῶς, καὶ ἐφάνη βεβουθισμένη εἰς θλιβερὰς σκέψεις.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην δοῦλός τις εἰσῆλθε κομίζων κομψὸν κυτίον ἐκ πολυτίμου ξύλου καὶ ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ κατειργασμένον.

— «Ὁ Γράκχος ὁ Γερμανικός, εἶπεν, ἀποστέλλει τὸ δῶρον τοῦτο πρὸς τὴν Θεῖαν Ψυχὴν.»

Ἡ ἐταῖρα ἔδειξε μονοποδιόν τι εἰς τὸν δοῦλον καὶ ἔνευσε ν' ἀπέλθῃ.

Ὁ γερουσιαστῆς ἔγεινε κάτωχρος καὶ ἐστήριξε διὰ τῆς χειρὸς τὸ κάθυρον μέτωπόν του.

— «Ψυχῆ, εἶπε μετὰ προσπεποιημένης ἀταραξίας, δὲν δύνασαι νὰ μὴ δεχθῆς τὰ δῶρα ταῦτα, ἐμοῦ παρόντος ;

— «Καὶ διὰ τί ὄχι ;» ὑπέλαβεν ἡ ἐταῖρα ἀθῶως.

— «Διὰ τί, ... μὰ δὲν ἐννοεῖς τί ὑποφέρω, ἢ τρέφεις καταχθόνιον τι σχέδιον ;»

Ἡ ἐταῖρα τὸν προσέβλεψε δι' ἀνεκφράστου βλέμματος πλήρους εἰρω-

νείας, μίσους, σκώμματος, καί, ὥσει προκαλοῦσα αὐτόν, ἠνέφξε τὸ κυτίον. Ἄδάμαντες, μαργαρίται, περιδέραια καὶ δακτύλιοι πολύτιμοι ἀνέπεμπον λαμπρὰς φωτὸς ἀκτίνας. Φωνὴ θαυμασμοῦ ἐξῆλθε τῶν χειλέων τῆς καὶ ἐβύθισεν ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας εἰς τὸ κυτίον μετ' ἀπλήστου ἡδονῆς.

— «Ἐλεος, Ψυχὴ, ἔλεος! — ἐστέναξεν ὁ δυστυχῆς κρύπτων τὸ πρόσωπον ὑπὸ τὴν τήβεννον — ἄφες πρὶν νὰ ἀπέθω! ...»

— Μὰ ἐπὶ τέλους, δὲν σ' ἔννοῶ! ...» εἶπεν ἀνυπομονοῦσα ἡ κόρη.

— «Δέν μ' ἔννοεῖς ;... δὲν ἐδοκίμασές ποτε τὰς σκληρὰς βασάνους τῆς ζηλοτυπίας ;... Ψυχὴ, ἀπόρριψε τὸ κυτίον αὐτό ... καὶ σοὶ ὑπόσχομαι ὅτι ἐντὸς μιᾶς ὥρας θὰ λάβῃς ἄλλο, δεκαπλαστικῆς ἀξίας.»

— «Εἶσαι πολὺ ἀπαιτητικὸς.»

— «Ἀπαιτητικὸς! Ἄχ! δὲν ἠξέυρεις τί ἐστὶν ἔρωσ!... Οἱ Θεοὶ ἄς σὲ προφυλάξωσιν ἀπὸ τὰ φοβερὰ αὐτοῦ βασάνου!»

— «Καὶ ὅμως ὁ Γράχχος εἶνε ὠραῖος καὶ εὐγενῆς νεανίας ... οἱ δὲ πολύτιμοι αὐτοὶ λίθοι τοῦ λάμπουσιν ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ μου...»

Ἄλθθεια, τὸν ζηλεύεις τόσοσ πολὺ ;»

— «ὦ Ψυχὴ! ... μὰ δὲν ἐνόησες πόσων σὲ ἀγαπῶ ; ... μὰ δὲν ἠξέυρεις ὅτι, ἐὰν ὑπόπτειον ὅτι ἄλλος τις κατέχει τὴν καρδίαν σου, θὰ τὸν ἐφόνευον ;»

— «Μὰ τὴν Ἀφροδίτην! Πρόσεχε γέρον· ἡ φυλακὴ εἶνε παγετώδης καὶ οἱ Κήσσορες δὲν παίζου.»

— Μὴ γελᾷς, τίγοις, ἀνέκραξε μετ' ὀδύνης ὁ δύσμοιρος· ἔλεος, Ψυχὴ, ὑποφέρω...

Ἦτον ἡ ἐσχάτη κραυγὴ καρδίας βαθῆως σπαραχθείσης. Ὁ Μάξιμος ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν τῆς ἐταίρας, πνιγὸς ὑπὸ τῶν λυγμῶν.

Ἀκουσίως τις συγκίνησις διεγράφη ἐπὶ τῆς μορφῆς τῆς Ψυχῆς· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐπληρώθησαν δακρύων καὶ προσηλώθησαν ἐπὶ τοῦ γέροντος μετ' ἐκφράσεως ἀνεκφράστου τρυφερότητος.

Οὗτος δέ, ἐγείρας μετὰ τινα λεπτὰ τὴν κεφαλὴν, παρετήρησε τὴν ἀνέλπιστον τῆς κόρης μεταβολὴν, καὶ, πλήρης ἐλπίδος,

— «Ψυχὴ, ἀνέκραξε, μὴ θελήσης τὸν ὀλεθρόν μου! Τί ζητεῖς ; τί θέλεις ; Εἰπέ το, καὶ τὰ πάντα σοὶ προσφέρω! Ἐπιθυμεῖς νὰ ἦσαι ἀπόλυτος κυρία τοῦ οἴκου μου, τῆς περιουσίας μου ;... Μία μόνη λέξις ... θὰ διαζευθῶ τὴν Ἀκτηλίαν... θὰ διώξω τὰ τέκνα μου...»

Τρελλὸς δὲ ἐξ ὑπερἠθρώπου χαρᾶς, ἐφίλει τὰς χεῖρας καὶ τοὺς ποδας τῆς νεάνιδος, ἔκλαιεν, ἐγέλα, ἐψιθύριζε διακεκομμένας καὶ ἀσυναρτήτους λέξεις... ἦτο μεθυσμένος, τρελλὸς!

— «Θὰ διώξης... τὰ τέκνα σου ;» εἶπεν ἡ Ψυχὴ διὰ φωνῆς συριζούσης, ὡσεὶ αἱ λέξεις αὐταὶ ἔκκαιον τὰ χεῖλη της καὶ προσβλέπουσα αὐτὸν δι' ἀνιλέου μειδιάματος. Εἶτα δέ, ἐκρηγνυμένη εἰς ἄπλετον γέλωτα·

— «Τί ὠραῖον θέαμα θὰ εἶνε ! ... Ἡ Μαξιμίνα καὶ ἡ Τουλλία, τὸ κλέος τοῦ λαμπροῦ τῶν Φαβίων γένους, ἐγκαταλελειμμέναί, πτωχαί, πλάνητες εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Ῥώμης, ἠναγκασμένοι ἴσως νὰ κοσμοῦσι τὴν κεφαλὴν των διὰ τῆς ὑπερύθρου φενάκης ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν ὑπὸ πείνης !... Ἐδῶ ἡ Ψυχὴ, ἡ διαβόητος καὶ διεσθαρμένη ἑταίρα, κρεμάσασα τὴν ἀτιμωτικὴν τήβεννον εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ἐνδόξου γερουσιαστοῦ, θὰ καταλάβῃ ἐν τῷ περιδῶξῳ οἴκῳ τὴν θέσιν τῆς ἀποπεμφθείσης τιμίας καὶ νομίμου συζύγου !... Τί πατρικὸς ἔρωσ !... τί οἰκογενειακὴ στοργή !... Μὰ τοὺς παρακτίους θεοὺς, Μάξιμε, σὺ θὰ ἐλάτρευσας πάντοτε τὰ τέκνα σου !...»

Αἱ τελευταῖαι αὐταὶ λέξεις ἐπήνεγκον ἀκαριαίαν καὶ φοβεράν ὠχρότητα ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ γέροντος. Εὐθύς ὅμως, ὡσεὶ μεταμεληθεῖσα, ἡ νεᾶνις ἤλλαξεν ὕφος. Ἐκυψε πρὸς αὐτόν, γονυπετοῦντα εἰσέτι, καί, προσβλέπουσα τρυφερῶς·

— «Εἶσαι εὐμορφος γέρων...», τῷ εἶπε, θωπεύσασα διὰ τῶν δακτύλων της τὴν κόμην αὐτοῦ.

Ὁ γέρων ἐσκίρτησεν ἐκ χαρᾶς.

— «Ἀλλὰ προτιμῶ τοὺς ξανθοὺς βοστρύχους τῶν πολιῶν τριχῶν !», προσέθηκεν ἀπωθοῦσα αὐτόν, καί, γελῶσα σαρκαστικῶς, ἐξηφανίσθη διὰ τοῦ μέσου τῶν ἀνθῶνων.

Πύρινον νέφος ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Μαξίμου, ὅστις, καταπνίγων τὴν χολὴν του, ἠγέρθη ὀργίλως καὶ δι' ἀγρίου σκώμματος τῇ ἐφώνηξε·

— «Προτιμᾶς βεβαίως τοὺς ξανθοὺς βοστρύχους τοῦ ποιητοῦ, ὅστις ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἀμφιθεάτρου ὀλοκλήρου ποδοπατεῖ τὰ δῶρα τῆς ἑταίρας· δὲν ἔχει οὕτω ;... Χαῖρε, λοιπόν...»

Ὁ Ὀκτάβιος Βάλβος, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, νυμφεύεται τὴν Μαξιμίναν Φαβίαν !

Ἡ Ψυχὴ ἐξέβαλεν ἀγρίαν κραυγὴν, καὶ δι' ἐνὸς καὶ μόνοῦ ἄλματος εὐρέθη πάλιν πρὸ τοῦ εὐπατρίδου. Αἱ ἐρωτήσεις της διεδέχοντο ἀλλήλας πυρετωδῶς.

— «Τὴν θυγατέρα σου ;»

— «Αὐτήν.»

- «Τὴν ἀγαπᾷ ;»
 — «Τὴν ἀγαπᾷ.»
 — «Ἀδύνατον !... ἀπουσιάζει πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν !»
 — «Ὁ γάμος εἶχε συμφωνηθῆ προηγουμένως.»
 — «Ἐγνωρίζοντο ;»
 — «Ὁχι, ἀλλὰ ... λόγοι οἰκογενειακοί...»
 — «Πῶς ;»
 — «Ὁ Ὀκτάβιος ἔμελλε νὰ νυμφευθῆ μίαν μου θυγατέρα.»
 — «Οἰανδήποτε ;»
 — «Ὁχι, τὴν πρωτότοκον.»
 — «Τὴν πρωτό... !»

Ἡ Ψυχὴ ἠναγκάσθη νὰ στηριχθῆ εἰς τὸ μονοπόδιον ἵνα μὴ πέσῃ. Ὁ γερουσιαστὴς τὴν ὑπεβάστασεν ἀνήσυχος διὰ τὴν νέαν τῆς κατὰστασιν· αὕτη δέ, εὐθὺς ἀναλαβοῦσα, τὸν ἀπώθησε μετ' ἀποστροφῆς καὶ σπασμωδικῶς γελῶσα·

— «Ἀπατάσαι, Μάξιμε, εἶπε, δὲν ἀγαπῶ τὸν Ὀκτάβιον..., οὔτε τὸν Γράκχον. Ἄλλ' ἀγαπῶ τὰ τιμαλφῆ κοσμήματα, ἅτινα οὗτος μοὶ προσφέρει !»

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἐπλησίασε πάλιν πρὸς τὸ μονοπόδιον, ἐξήγαγεν ἐκ νέου τὰ περιδέρια καὶ τὰς στλεγγίδας ἐκ τοῦ κυτίου καί, ὡσεὶ ἐντελῶς λησμονοῦσα τὴν περιουσίαν τοῦ γέροντος, ἤρχισε νὰ στολιζέται διὰ τῶν πολυτίμων ἐκείνων λίθων δοκιμάζουσα τὸν μὲν μετὰ τὸν δὲ καὶ κατοπτριζομένη μετ' ἀφάτου αὐταρσεκείας. Κατέριψε τοὺς πλουσίους αὐτῆς πλοκάμους ὅπως στολίση αὐτοὺς διὰ τῶν ἀδμαντίνων στεφάνων, καί, τοῦτο ποιοῦσα, παρουσίασεν εἰς τὰ φλογερὰ τοῦ θύματός τῆς βλέμματα τοὺς φειδικοὺς αὐτῆς βραχίονας. Ἐν ᾧ περιεβάλλετο περιδέριόν τι, ἐμποδιζομένη ὑπὸ τῆς καλύπτρας τῆς, ἔλυσεν αὐτὴν καὶ τὰ γυμνά τῆς μέλη ἐφάνησαν ἐν ὅλῃ τῇ γλυπτικῇ αὐτῶν λαμπρότητι, ὡς ὀλυμπιακῆ τις θεότης αἴφνης ἀναδυομένη ἐκ χρυσῆς τινας νεφέλης.

Ὁ Μάξιμος ἐξέβαλεν ὀδυνηρὰν κραυγὴν καὶ ἔφυγε χωρὶς νὰ στρέψῃ τὸ πρόσωπον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἦτο βαθεῖα νύξ. Ἄνθρωπός τις, μέλαινα ἐσθῆτα φέρων καὶ περιτετυλιγμένος φαινόλην, δι' ἧς ἐκρύπτετο ὄλος, εἰσῆλθεν εἰς στενὴν

καὶ μονήρη τινὰ ἀτραπὸν. Ἐβάδιζεν ἐσπευσμένως καὶ ἐνίοτε προσέβλεπε περὶ ἑαυτὸν, ὡσεὶ φοβούμενος μὴ τὸν κατασκοπεύουσι. Μετὰ τινα βήματα εἰσῆλθεν εἰς μίαν τῶν κυριωτέρων ὁδῶν τῆς πόλεως, πρὸ τοῦ κομψοῦ μαρμαρίνου περιστυλίου πλουσίου μεγάρου.

Μόλις φθάσας εἶδεν ἐξερχόμενον νεανίαν ἐνδεδυμένον χιονόλευκον τήβεννον, ἐν συνοδείᾳ δύο ἢ τριῶν δαδοφόρων πυγμαίων προπορευομένων, ἐπλησίασε καὶ μετὰ σιγηλῆς φωνῆς·

— «Δὲν εἶσαι, τῷ εἶπεν, ὁ Ὀκτάβιος Βάλλος;»

Ὁ νεανίας ἐνευσε καταφατικῶς.

— «Ἡ ἐπιστολὴ αὐτῆ εἶνε πρὸς σέ· ἀνάγνωσέ την καὶ ἀπάντησε.»

Καὶ τῷ ἔτεινε μικρὰν καὶ εὐώδη δέλτον.

Ὁ νεανίας ἀνέγνωσε·

«Τῷ Ὀκταβίῳ Βάλλω, τῷ ταῖς Μούσαις προσφιλεῖ, γυνή τις χαίρειν. Ἐὰν ἡ εὐγενὴς σου καρδία τρέφει ἀνδρείαν ὁμοίαν τῷ ποιητικῷ ταλάντῳ ὅπερ σ' ἐξισοῖ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα, ἀκολούθησον μόνος καὶ εὐπιστος τὸν δοῦλον τοῦτον. Θὰ σέ ὀδηγήσῃ ὅπου εὐγενὴς τις καὶ αἰδήμων γυνή σέ προσμένει.»

Ὁ εὐπατρίδης, ἀναγνώσας τὸ μυστηριώδες γραμματίον, ὑπεμεδίασε καὶ ἔμεινε στιγμὰς τινας σκεπτικός.

Ταῦτα δὲ ἰδὼν ὁ ἀπεσταλμένος καὶ νομίζων μὴ ἀμφιβάλλει ἐκ φόβου, τῷ εἶπε διὰ φωνῆς καθαρῶς ἐμφαινούσης τὴν σκέψιν του,

— «Ἀρνεῖσαι;»

— «Μάθε, δοῦλε, ὅτι ὁ Ὀκτάβιος οὐδὲν φοβεῖται,» ἀπεκρίθη ἀγέρωχος ὁ νεανίας. Ἀποπέμψας δὲ τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτὸν πυγμαίους.

— «Προπορεύθητι, προσέθηκε· σὲ ἀκολουθῶ.»

Καὶ ἀμφότεροι, διευθυνόμενοι πρὸς τὴν στενωπὸν, ὅθεν πρὸ ὀλίγου εἶχε διέλθῃ ὁ δοῦλος, εὐρέθησαν εὐθὺς ἐπὶ μικρᾶς τινοῦ πλατείας, ὅπου δίζυγος ἄμαξα τοὺς περιέμεεν.

Ὁ εὐπατρίδης καὶ ὁ φαινολοφόρος εἰσῆλθον εἰς τὴν ἄμαξαν, ἦτις, συρομένη ὑπὸ δύο εὐγενῶν ἵππων, διήρχετο ἀστραπηδὸν τὰς λαβυρινθώδεις καὶ σκοτεινὰς τῆς πόλεως ὁδοὺς καὶ τῆς ἐξοχῆς τοὺς λόφους καὶ τὰς χαράδρας. Ἀμφότεροι ἐσίγων. Ὁ Ὀκτάβιος ἦτο βεβουθισμένος εἰς σκέψεις· ἡ μυστηριώδης ἐκείνη πρόσκλησις ἠρέθιζεν ὑπερμέτρως τὴν περιεργίαν του· αἱ ὠραιόταται τῆς Ῥώμης γυναῖκες διήρχοντο τῆς φαντασίας του· ὠνειρεύετο ἤδη μυρία θέλγητρα, μυρίας ἡδονάς, ὅτε ἡ ἄμαξα ἐστάθη.

— «Ἐφθάσαμεν», εἶπεν ὁ ὀδηγός.

Ὁ Ὀκτάβιος ἔρριψε περίεργον βλέμμα περὶ ἑαυτὸν ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὸ μέρος· ἀλλὰ, κατὰ τὴν πορείαν, εἶχε τόσον ἀφαιρηθῆ εἰς τὰς ὀνειροπολήσεις του, ὥστε ἠδυνάτει νὰ συνέλθῃ. Ἐνόησε μόνον ὅτι εὐρίσκετο ἔξω τῶν τειχῶν τῆς πόλεως καὶ ἐνώπιον κομψοτάτου ἀγροτικού οἴκου ἐλληνικοῦ ῥυθμοῦ, μᾶλλον καταλλήλου διὰ θερινὰς ἐκδρομὰς ἢ διὰ καθημερινὴν διαμονὴν οἰκογενείας.

Ὁ δοῦλος τὸν εἰσήγαγε καὶ ὀδηγήσας αὐτὸν εἰς μικρὰν τινα αἶθουσαν τὸν ἐγκατέλιπε μόνον.

Ἡ αἶθουσα ἐδείκνυε τὸ ῥωμαϊκὸν μεγαλεῖον ἐν ὅλῃ τῇ τῶν εὐπατριδῶν πολυτελείᾳ. Χρυσούφαντα πορφυρᾶ παραπετάσματα περιετύλισσον μεγαλοπρεπεῖς πολυαριθμοὺς στύλους ἐκ μαρμάρου τῆς Πάρου, καὶ διὰ τῶν πτυχῶν αὐτῶν διέβλεπέ τις φαντασιώδη κήπον.

Τὴν αἶθουσαν ἐπλήρουν τῆδε κάκεισε διεσπαρμένα ἀνάκλιντρα καὶ κλῖναι διὰ πολυτίμων λίθων κεκοσμημέναι, τρίποδες ἐκ κορινθιακοῦ χαλκοῦ, ἀργυροὶ λαμπτήρες, ἄνθη, τιμαλφῆ ἀγαλμάτια, περγαμηναὶ ἐπὶ τῶν *μογοποδίων* λησμονηθεῖσαι, καὶ ἐπὶ τῶν πλουσιῶν ψηφωθημάτων τοῦ πατώματος δοραὶ ἄρκτων τῆς Καλιθονίας, τίγρεων τῶν ὄχθων τοῦ Εὐφράτου, λεόντων τῆς Νουμιδίας· τὰ πάντα ὑπὸ τῶν φαιῶν νεφῶν τῶν ἀραβικῶν ἀρωμάτων περιβληθέντα.

Ὁ νεανίας διέτρεξεν ἐν βίᾳ τὰς περγαμηνὰς· ἦσαν σοβαρὰ συγγράμματα ἅτινα ἐνέφαινον νοῦν διὰ βαθειῶν μελετῶν τρεφόμενον.

— «Νῆ τὴν σοφὴν Ἀθηνᾶν!» ἐσκέφθη, «εἶνε παιδεῖα ἄξια ἐταίρας· καὶ ὅμως τὰ πάντα ἐνταῦθα δεικνύουσι τὴν αἰδήμονα καὶ εὐγενῆ οἰκοδέσποιαν... Τίς ἄρα γε ἡ θεὰ τοῦ Ὀλύμπου τούτου;»

Ἡ ἀπάντησις δὲν ἐβράδυνε· γυνὴ τις, λευκὴν στολὴν περιβεβλημένη καὶ τὴν ὄψιν ἔχουσα κεκαλυμμένην, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἶθουσαν.

Ὁ Ὀκτάβιος δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὸ πρόσωπόν της· ἀλλ' ἡ περιβολὴ της ἦτο τόσον σεμνὴ, τόσον εὐπρεπὴς ἢ συμπεριφορὰ της ὥστε ἠσθάνθη σεβασμοῦ αἰσθημα.

— «Χαῖρε, Βάλθε, εἶπεν ἡ ἄγνωστος δι' ἠδυτάτης φωνῆς· σὲ παρακάλεσα νὰ ἔλθῃς ἐνταῦθα ὅπως σοὶ συγχαρῶ καὶ σὲ παρακαλέσω νὰ δεχθῆς ἐλαφρόν τι τεκμήριον τοῦ πρὸς σὲ θαυμασμοῦ μου! Ταῦτα δὲ λέγουσα τῷ προσέφερε δάφνινον στέφανον δεδεμένον διὰ λευκῆς ταινίας θαυμασιῶς πῶς κεντημένης.

Ὁ νεανίας, συγκεκλινημένος ἐκ τῆς ἐκπλήξεως καὶ ἐξ ὑπερηφανίας τινός, δὲν ὠμίλει.

— «Τὴν ἐκέκτησα ἡ ἰδία», προσέθηκεν ἡ γυνὴ διὰ ταπεινῆς καὶ δειλῆς φωνῆς.

Καὶ πῶς δύναμαι, ὦ θεία γυνή, νὰ σ' εὐχαριστήσω;» ἀνέκραζεν ὁ νεανίας.

Ἡ γυνή, ὑποδείξασα εἰς αὐτὸν ἐδώλιόν τι, ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς κλίνης.

— «Θὰ εἶσαι εὐχαριστημένος! ὁ θρίαμβός σου ὑπῆρξε πληρέστατος.»

— «ᾠ! μ' ἔκριναν μετὰ πολλῆς ἐπιεικειᾶς.»

— «Ὅχι, ὄχι, διέκοψε ζωηρῶς ἡ ἄγνωστος δέν σοι ἀπέδωκαν ἢ τὸ ὀφειλόμενον ἐγκώμιον. Οἱ στίχοι σου ἦσαν ὠραιότατοι, πλήρεις πάθους, αἰσθημάτων ἡδυπαθείας!»

Θὰ ἐθεωρούμην ὁ εὐτυχέστατος τῶν θνητῶν, ἐὰν οὕτω τοὺς ἔκρινες σὺ· οἱ λόγοι σου οὗτοι εἶνε δι' ἐμὲ πολυτιμότεροι τοῦ βραβείου τοῦ αὐτοκράτορος!»

— «Τοιαύτας κρίσεις ἤκουσας βεβαίως πολλάς, καὶ τῆς ἐμοῦ ἀναμφιβόλως πολυτιμότερας καὶ προσφιλεστέρας· αἱ γυναῖκες πᾶσαι σήμερον δὲν εἶχον ὀφθαλμοὺς ἢ διὰ σέ ἐν τῷ θεάτρῳ.»

— «ᾠ! Ἡ ποιότης ἀξίζει περισσότερον τοῦ ἀριθμοῦ, τὸ μετρίοφρον Ἴον διαχέει τόσῳ γλυκεῖαν ὀσμὴν ὥστε ἡ εὐγενῆς ψυχὴ τὸ προτιμᾷ τῶν λαμπρῶν ῥόδων.»

— «Ἄλλὰ δέν με γνωρίζεις!»

— «Καὶ τί μὲ τοῦτο; μαντεύω τὸν μὲν νοῦν σου ἐκ τῶν περιστοιχούντων σε ἀντικειμένων, τὴν δὲ καρδίαν ἐκ τῆς ἀπαραιμίλλου κομψότητός σου.»

— «Διὰ τῶν λόγων τούτων ἀντήμειψας τὴν ὠραίαν Ψυχὴν διὰ τὸ δεῖγμα τοῦ θαυμασμοῦ της, ὅπερ σοὶ ἐξεδήλωσεν ἐν τῷ θεάτρῳ.»

— «Τὴν Ψυχὴν;... καὶ δέν εἶδες πῶς τὴν περιεφρόνησα;»

— «Τόσον ἀγνός εἶσαι λοιπόν;» προσέθηκεν ἡ γυνὴ δι' εἰρωνικῆς ἀλλὰ πῶς ἠλλοιωμένης φωνῆς.

— «Δέν πρόκειται περὶ ἀγνότητος, ἀλλὰ περὶ μίσους, ὅπερ οὐδὲν δύναται νὰ ἐξάλειψῃ τῆς καρδίας μου. Ἡμεῖν ὁ κάλλιστος φίλος, ὁ ἀχώριστος σύντροφος δυστυχοῦς νεανίου, ὃν ἡ ὠραία ἀλλὰ διεφθαρμένη ἐκείνη γυνὴ ὤθησεν εἰς τὸν ὄλεθρον, εἰς τὴν ἀπελπισίαν, εἰς τὸν θάνατον. Εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ἡ καταστροφὴ παντὸς ὠραίου, παντὸς καλοῦ, παντὸς μεγάλου. Ἡ ἀσπλαγχνος ἐκείνη Σειρὴν δὲν ἀγαπᾷ ἢ τὸν χρυσόν, ὅπως δὲ τὸν ἀποκτήσῃ καὶ τὸν πατέρα της τὸν ἴδιον θὰ ἐποδοπάτει!...»

— «Πῶς τὴν μισεῖς!» εἶπε τεταραγμένη ἡ ἄγνωστος.

— «Ὡς τὸν ἀπαισιώτατόν μου ἐχθρόν... καίτοι δέν τὴν γνωρίζω.»

— «Οὔτε ἐξ ὄψεως;» ἠρώτησεν ἐκείνη μεθ' ὀρμῆς;

— «Οὐδέποτε τὴν εἶδον, οὔτε ἐπιθυμῶ νὰ τὴν ἴδω!»

— «Ἰσως, ἐξηκολούθησε δειλῶς ἡ ἄγνωστος, δέν εἶνε ἔνοχος ὅσον λέγουσι καὶ πιστεύουσιν Ἰσως...»

— «Ἔστω!... ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ ἄς ἀφήσωμεν τὸ θέμα τοῦτο· ἦλθον ἐνταῦθα ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς εὐγενεστάτης τῶν προσκλήσεων... Ὑποθέτω, ὦ θελκτικῆ γυνή, ὅτι δέν με προσεκάλεσας διὰ νὰ δικαιολογήσῃς τὴν Ψυχὴν!»

Ὁ νεανίας, ἐγκαταλιμπάνων τὴν θέσιν του, ἐκάθισε παρὰ τῆ ἀγνώστῳ.

— «Ἐχεις δίκαιον, ἀπεκρίθη αὐτῇ ψυχρῶς, καὶ ἔσπευσα νὰ σοὶ ἐκθέσω τὸν λόγον.»

— «Δι' αὐτὸ μόνον;... Ὡς θεία γυνή, ἐὰν παρὰ τῶν αὐτοκρατόρων προσδοκᾷ τις χρυσοὺς στεφάνους, παρὰ τῶν ὠραίων γυναικῶν... ὄνειροπολεῖ τις γλυκύτερα βραβεῖα!»

— «Πρόσεχε, ὠραίέ μου Ἀπολλὸν!... ὀλίγου δεῖν μοὶ προσέφερες ὅ,τι δέν σοὶ ἀνήκει πλέον!...»

— «Δέν σ' ἔννοῶ.»

— «Ἐάν, ἐμπιστευομένη εἰς τὴν νομιμότητά σου, σὲ ἐξήτουν ὅλην τὴν καρδίαν;...»

— «Τοῦλάχιστον, ὠραία μου, πρὶν ἀπαντήσω ἐπίτρεψον νὰ σὲ ἴδω», εἶπεν ὁ νεανίας γελῶν καὶ προσπαθῶν νὰ λάβῃ τὴν χεῖρά της· ἀλλ' ἡ ἄγνωστος, ἀποφεύγουσα αὐτόν, ἀπεκρίθη μετὰ γλυκείας εἰρωνείας·

— «Εὐγενής μοι Κάτων... ποδοπατεῖς δημοσίως τὸ δῶρον τῆς ἐταίρας... ἀλλ' ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς ἀριστοκρατικῆς αἰθούσης λησμονεῖς τὴν μελλόνυμφον παρὰ τῆ δεσποίνῃ!»

— «Ἀπαγε!» ἀπεκρίθη μειδιῶν ὁ νεανίας, καὶ ἔμεινε σιγμᾶς τινος σιωπηλός. Αἶφνης, προσβλέπων αὐτὴν ἠδυπαθῶς·

— «Θεά μου, ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς ἐλαφρῶς τεταραγμένης, ἄφες νὰ ἴδω ἐὰν ἦσαι ὠραιότερα αὐτῆς.»

— «Ἴδε λοιπόν!» εἶπεν ἡ Ψυχὴ ἀπωθοῦσα τὸν πέπλον. Ὁ Ὀκτάβιος ἔμεινεν ἐννεός. Ἡ λευκὴ στολὴ ἐξῆρεν ἔτι πλέον τὴν αὐστηρὰν ἐκείνην καλλονήν, ἡ δὲ ἐρωτικὴ φλόξ, ἥτις διέλαμπεν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς της, διέχεεν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ ὡς μαγνητικὸν τι ρεῦμα, ὡς ἀκαταμάχητόν τινα μαγεῖαν. Ἡ ὄψις τοῦ νεανίου ἐπορφυρώθη, τὸν ἐπη-

ρέασεν ἡ μυστηριώδης ἐκείνη συγκίνησης, ἥτις προηγείται τῶν μεγάλων πάντοτε παθῶν.

Ἡ Ψυχὴ ἐνόησε τὴν ἐντύπωσιν ἣν παρήγαγε καὶ διὰ προσποιητῆς ἀδιαφορίας·

— «Ἡστειεύομην, εἶπε, νῦν δέ, ὅτε μὲ εἶδες, λησμόνει, σὲ παρακαλῶ, τὴν βραχεῖαν ταύτην συνομιλίαν, ἥτις καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς ἐσὲ θὰ ἐπροξένει ἕως ζηλοτυπίας σκηνάς.»

— «Πόσον εἶσαι ὠραία!»

Ἡ ἑταῖρα τὸν περιέβαλλε διὰ πυρώδους βλέμματος, καί, κλίνασα ἑλαφρῶς πρὸς αὐτόν, τῷ εἶπεν ἀσθμαίνουσα.

— «Τὴν ἀγαπᾷς;»

— «Σέ, σὲ μόνην ἀγαπῶ!»

— «Ἐγὼ ὅμως δὲν θέλω ἀντιπάλους! Ἡ καρδιά σου ὅλη μῶλις δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ ὅπως μοὶ ἀνταποδώσῃ τὸν ἔρωτα ὃν αἰσθάνομαι πρὸς σέ! . . . Παιδίον . . . δὲν γνωρίζεις τί ἐστὶν ἔρωσ! . . .»

— «Ἐπιθυμῶ παρὰ σοῦ καὶ μόνης νὰ τὸ μάθω.»

— «Καὶ νομίζεις ὅτι δύνασαι νὰ μ' ἀγαπᾷς ὅπως ἐγὼ θέλω ν' ἀγαπηθῶ;

Μὰ δὲν ἤξεύρεις ὅτι, ἐὰν σὲ ἀγαπήσω, θὰ σὲ θελήσω μόνον, ὅλον δι' ἐμέ; ὅτι θὰ σὲ ἔκλεπτον ἀπὸ τὴν πατρίδα, ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν, ἀπὸ τοὺς φίλους, καί, μόνη μετὰ σοῦ εἰς ἔρημόν τινα, θὰ ἔπλαττον διὰ σὲ Ἐδὲμ· ἡδονῶν μήπω γνωστῶν μήπω καὶ ὄνειροποληθεῖσων. Θὰ ἐζήτουν ἐν τῷ νῷ μου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ μου νέας πάντοτε πηγὰς σαγηνεύσεως; Θὰ ἤμην δι' ἐσὲ μήτηρ, φίλη, ἀδελφή, ἐρωμένη; . . . ἢ Μοῦσά σου, ἢ σύντροφός σου ἢ ἀχώριστος; . . . Καὶ αἱ ἡμέραι ὀλόκληροι δὲν θὰ μοὶ ἐπήρουν νὰ σοὶ ἐπαναλάβω πάντοτε, Ὀκτάβιέ μου, σὲ ἀγαπῶ; . . .»

— «ὦ! ὀμίλει, ὀμίλει ἀκόμη!» ἔλεγεν ἱκετευτικῶς ὁ νεανίας περισφίγγων αὐτὴν γλυκύτατα εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— «Ἄλλ' εἶσαι., μεμνηστευμένος! . . .» εἶπεν ἐκείνη τεθλιμμένη.

— «Καὶ τί μοι μέλει; . . . Μὴ ὀμιλήσῃς περὶ αὐτῆς, ὧ μόνη μου θεά! . . . εἰπέ μοι ὅτι μὲ ἀγαπᾷς!»

Ἡ νεανὺς ἠγέρθη, ἐπέθεσε τὰς λευκὰς χεῖράς της ἐπὶ τῆς ξανθῆς αὐτοῦ κόμης, καὶ ὠθοῦσα πρὸς τὰ ὀπίσω ἑλαφρῶς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

— «Σέ ἀγαπῶ, σὲ ἀγαπῶ, σὲ ἀγαπῶ!» εἶπε, καί, φιλήσασα αὐτὸν διὰ πυρώδους ἐπὶ τοῦ μετώπου φιλήματος, ἔφυγε δρομικῶς εἰς τὰ ἐσωτερικὰ δωμάτια.

Ὁ Ὀκτάβιος ἔσχε στιγμὴν τινα σκοτοδίνης, εἶτα, μεμεθυσμένος ἐκ χαρᾶς, ἔτρεξεν ἐπὶ τὰ ἔχνη αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

— «Ματαίᾳ ἢ τέχνῃ σου, δὲν πιστεύω πλέον εἰς αὐτήν!» ἀνέκραξεν ἡ Ψυχὴ ταραχθεῖσα καὶ πίπτουσα ἐπὶ ἑδωλίῳ ἐν ἀποκέντρῳ τινὶ δωματίῳ τῆς ἐξοχικῆς αὐτῆς οἰκίας.

«— Διατί λοιπὸν τὴν ἐξετάζεις;» ἠρώτησε σκωπτικῶς πεντηκοντοῦτις γυνή, παραδόξως ἐνδεδυμένη καὶ ἡμιεξηπλωμένη ἐπὶ ἀνακλίντρου.

Ἡ ἑταῖρα ἐσιώπησεν ἐπὶ μακρόν, εἶτα, ὡσεὶ μὴ ἀκούσασα τὴν ἐρώτησιν, ἐξηκολούθησε τρόπον τινὰ συνεχιζούσα μακρὸν ἐσωτερικὸν συλλογισμόν.

— «Καὶ εἰς πολλὰς περιστάσεις αἱ μαντεῖαι δὲν ἐπέτυχον!»

— «Ἐὰν τοῦτο δύναται νὰ σ' εὐχαριστήσῃ, πιστεύε το· δὲν σ' ἐμποδίζω.»

Ἡ Ψυχὴ ἔμεινεν ὀλίγον ἔτι βεβυθισμένη εἰς τὰς σκέψεις της, εἶτα δὲ προσέθηκε μετ' αὐξανούσης ἀνησυχίας.

— «Τὶ ἀνέγνωσες λοιπὸν εἰς τοὺς ἀστέρας, Λοκούστα;»

— «Σοὶ τὸ εἶπον· μέγα δυστύχημα σὲ ἀπειλεῖ, κινδυνεύεις νὰ ἀποθάνῃς. Ὁ ἀστήρ σου, ὡς σθενυμένη λυχνία, ἐφαίνετο ἀναπέμπων τὸ τελευταῖον λαμπρότατόν του φῶς.»

Ἡ Ψυχὴ ὠχρίασεν.

— «Ἄλλ' ἢ Ἀφροδίτη;», ἐψιθύρισεν....

— «Ἡ Ἀφροδίτη;... ἐξ αὐτῆς ἀκριβῶς προέρχεται ὁ κίνδυνος.»

— «Ἀδύνατον! ἀνέκραξεν ἡ ἑταῖρα οἰοεὶ προσπαθοῦσα νὰ παλαίσῃ κατὰ τοῦ ἰδίου της φόβου, οὐδέποτε ὑπῆρξα τόσον εὐτυχῆς!»

Ἡ Λοκούστα δὲν ἀπεκρίθη, ἀρκεσθεῖσα νὰ μειδιάσῃ.

— «Δέν με πιστεύεις;»

— «Σὲ πιστεύω..... ἀλλὰ πιστεύω καὶ εἰς τὴν ὑπεράνθρωπὸν μου ἐπιστήμην!»

— «Ἐστω! Θὰ ἴδωμεν τίς ἢ ἔχουσα δίκαιον!... Ὁ ἀγαπητός μου Ὀκτάβιος μόλις ἐξῆλθεν ὕπως προετοιμάσῃ τὰ τῆς ἀναχωρήσεώς μας. Ἀπόψε, περὶ λύχνων ἀφᾶς, θὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν Ρώμην, διὰ παντός, ἐλπίζω, καὶ, μακρὰν ἐντεῦθεν, θ' ἀψηφισῶ τὰ πάντα. Ἐντὸς

δεκαπέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν, τίς θὰ φροντίσῃ πλέον περὶ τῆς πολυθρυλήτου Ψυχῆς ;»

— «Τὸ θῦμά σου !»

— «Ὁ Μάξιμος ;»

— «Ὁ κίνδυνος προέρχεται ἐξ αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, ἀλλὰ σήμερον.»

— «Ἀδύνατον. Ὁ Ὀκτάβιος τῷ ἔγραψε τὴν προίαν, ὅπως ἀποσύρῃ τὸν λόγον του. Ἐννοεῖς δὲ ὅτι δὲν θὰ θελήσῃ νὰ τὸν συναντήσῃ. Ἄλλως τε ὁ Μάξιμος εἶνε τόσον ὑπερήφανος ὥστε δὲν θὰ προσπαθήσῃ νὰ ἀνανεώσῃ ἀμέσως τὰς περὶ γάμου διαπραγματεύσεις..... καὶ αὐριον θὰ εἶνε ἀργά !...»

— «Σοὶ ἀρκεῖ, ὅπως σωθῆς, ἢ λάμπις ἀπόψε τοῦ πρώτου ἀστέρος. Ἄλλ' ἕως τότε, πρόσεχε..... ἐὰν ὁ ἐραστής σου ἀνακαλύψῃ ποία εἶσαι...»

— «Σιώπησον! ἀνεκράξεν ἢ νεῆνις τρέμουσα, Θεοί μου, τί νὰ κάμω ;... πῶς νὰ ἐξορκίσω τὸ πεπρωμένον ;»

— «Ἐὰν ἤθελες... ἐρωτικόν τι φίλτρον...» εἶπεν ἡ Λοκούστα μετὰ δισταγμοῦ τινος.

Ἡ Ψυχὴ ἐμειδίασε δυσπιστίας μειδίαμα.

— «Ἀγαπητὴ μου Λοκούστα... γνωρίζομεθα πρὸ πολλοῦ, δὲν ἔχει οὕτω ; ... λοιπὸν... αἱ ὀφθαλμοί μου εἰσὶ τὸ ἄριστον τῶν φίλτρων.... καί, ἄς σε βοηθήσῃ ὁ Ἑρμῆς !» προσέθηκε μετὰ σαρδονικοῦ μορφασμοῦ.

— «Εἶσαι μαθήτρια ἀνταξία τῆς διδασκαλίσεως σου! εὖγε, κόρη ! βλέπω μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι δὲν ἔχασα τὸν καιρὸν καὶ τὰ χρήματά μου εἰς τὴν ἀνατροφήν σου ! Καλὰ εἶπες.... γνωρίζομεθα.... καὶ διὰ τοῦτο σοὶ προτείνω κατὰ ἄλλο, ὅπερ δὲν θ' ἀποποιηθῆς.»

— «Τί ;»

Ἡ Λοκούστα ἐξήγαγε τοῦ κόλπου τῆς χρυσοῦν κιβώτιον, ἀληθὲς ἀριστοτέχνημα γλυπτικῆς, διὰ πολυτίμων λίθων πεποικιλμένον. Τὸ ἠνέφεξε μετὰ μεγίστης προσοχῆς, καὶ δι' ἀργυρᾶς λαβῆς ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἀθηναϊκὸν χιτῶνα κομψότατον, πλουσιώτατον.

Ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες ἐτήρησαν ἐπὶ στιγμᾶς τινος σιωπὴν, ἢ μὲν γραῖα ὡσεὶ θριαμβεύουσα, ἢ δὲ νεῆνις ὡς μὴ καταλαμβάνουσα τὸν γρίφον. Ἡ γραῖα τέλος διέκοψε τὴν σιγὴν.

— «Τοῦτο, κόρη μου, θὰ ἦτο τὸ προτιμότερον δῶρον, ὅπερ ἠδυνάμην νὰ σοὶ προσφέρω, ... ἐὰν ἡ πλουσιωτάτη Ψυχὴ ἐδέχετο δῶρα

παρὰ γυναικὸς οἷα ἐγώ. Θὰ σοὶ τὸ πωλήσω λοιπόν, τοῦτο εἶνε ἀπλούστερον.»

— «Καὶ ἐπικερδέστερον! ἀλλ' ἀποκάλυψέ μοι τὰ μυστηριώδη προτερήματα τοῦ χιτῶνος τούτου.»

— «Γνωρίζεις τὴν ἱστορίαν τοῦ Νέσσου ;»

— «Βεβαίως.»

— «Λοιπόν, ἰδοὺ τὸ μυστήριον τῆς κομψῆς ταύτης ἐσθῆτος.»

Ἡ ἑταίρα ὠχρίασεν.

— «Εἶνε δηλητηριώδης ;»

— «Καὶ ἀδύνατον ν' ἀποσπασθῇ τις αὐτοῦ ὅταν τὸν περιβάληται !»

— «Πρὸς τί μοι ἔφερες τὸν χιτῶνα τοῦτον ;»

— «Ἐεύρω ἐγώ, κόρη μου !... πάντοτε ὑποθέτεις δολίους σκοποὺς εἰς τὰς πράξεις μου ! Εἶνε περίεργον κομψοτέχνημα διατηρεῖται ἐντὸς ἀβακίου τινός... μακρὰν τῆς κόνεως, ἐνοεῖται.... καὶ ἡμέραν τινὰ... ἐὰν θελήσης νὰ προσφέρῃς δῶρον πρὸς νεαράν τινα μνηστήν... τῆς ὁποίας ὁ μνηστήρ εἶνε καλὸς σου φίλος τί τούτου καταλληλότερον δῶρον ;»

Ἡ Ψυχὴ ἐφρικίασε.

— «Δὲν θέλω τὸν χιτῶνα τοῦτον.»

— «Φοβεῖσαι τὸν πειρασμόν ;»

— «Εἶμαι βεβαία περὶ τῆς εὐτυχίας μου.»

— «Σοὶ ἀφίνω τὸ κιβώτιον, ἐξηκολούθησε πονηρῶς μειδιῶσα ἡ γράϊα. Αὐριον θὰ ἐπανάλθω, ἐὰν θὰ ἔχῃς ἀναχωρήσει, θὰ τὸ λάβω ὀπίσω, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει.... ἐμπιστεύομαι εἰς τὴν πασίγνωστον σου ἐλευθεριότητα. Χαῖρε !...» Ταῦτα δὲ εἰπούσα ἀπῆλθεν.

Ἡ νεῆνις δὲν ἐκινήθη· διετέλει ὡς ὑπὸ τὸ βᾶρος ἐφιάλτου. Τὴν κεφαλὴν ἔχουσα ἐπὶ τοῦ στήθους κεκλιμένην ἐβασάνιζε ματαίως τὸ πνεῦμά της, περιμένουσα ἀνυπομόνως τὴν ἐσπέραν. Θὰ ἔδιδε τὸ ἥμισυ τῆς ζωῆς της ἢ δύσμοιρος, ὅπως διίδη τὴν ἐπιτολὴν τοῦ πρώτου ἐκείνου ἀστέρου, τοῦ ἐξασφαλίσαντος τὴν εὐτυχίαν της. Συνεβουλεύθη τὴν ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ περιστυλίου κλεψύδραν.... ὁ καιρὸς εἶχε μολυβδίνους πτέρυγας.

Ἄλλὰ τίς εἰ ἀπειλῶν αὐτὴν κίνδυνος ; Ἐκ τῆς προτεραίας ἤδη, προσποιουμένη ἀδιαθεσίαν ἵνα μὴ δεχθῇ τινα, εἶχεν ἐγκαταλείψῃ τὸν οἶκόν της καὶ ἀποσυρθῇ εἰς τὸν κομψότατον ἐκεῖνον καὶ τοῖς πᾶσιν ἄγνωστον ἀγροτικὸν οἶκον, ὃν πρὸ τινων μηνῶν εἶχεν ἀγοράσει ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀπελευθέρου τινός αὐτῆς. Τίς ἐν τῷ ἀσύλῳ τούτῳ ἠδύνατο

νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ;... Τέλος πάντων δὲν ἀπέμενον ἢ ὀλίγισται ὥραι, ἢ νύξ ἐκεῖνη ἦτον ἡ σωτηρία της... καὶ τὴν περιέμενον ὡς ὁ δεσμώτης τὴν ὥραν τῆς προεμελετημένης φυγῆς.

Ἄλλὰ, κατὰ τὴν πρόρρησιν, ἡ Ἀφροδίτη, αὐτὴ ἡ Ἀφροδίτη, ἔμελλε νὰ εἶνε ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς της... Πῶς... τότε εἶχε προσβάλλῃ τὴν θεάν; Πῶς... ἀπετάζατο μὲν τῇ λατρεία της, οὐχὶ ὅμως καὶ τῷ ἔρωτι.

— «Ἐὰν μὲ ἐπρόδιδεν!», ἐσκέφθη μετὰ τρόμου!

— «Ἄλλ' ὄχι.... δὲν θὰ μὲ προδώσῃ!... δὲν εἶνε τόσον εὐκολον νὰ λησμονῇ τις τὴν Ψυχὴν... ἀλλ' οἴμοι! τὸν ἀγαπῶ τόσον!...» Ἐνθυμήθη τὸν Μάξιμον.

— «Ἡ Λοκούστα βεβαιοῖ ὅτι ὁ κίνδυνος προέρχεται ἐξ αὐτοῦ!... Αὐτός! πάντοτε αὐτός!... κατηραμένος;»

Καὶ ἠγέρθη μετ' ἀποφάσεως.

— «Ναί, ναί!... μία σπονδὴ εἰς τὴν Ἀφροδίτην ὅπως τὴν ἐξιλεώσω!... εἶνε ἡ μόνη μου σωτηρία!... Θεοὶ μου, θὰ προφθάσω νὰ τὴν ἡσυχάσω;»

Ἠνέωξεν ἐν βίᾳ ἀβάκιόν τι, ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ τιμαλφές περιδέριον, βαρυτίμους δακτυλίους, κύπελλα καὶ δύο χρυσαῖ ἀγγεῖα, καὶ καλέσασα τὴν Δηλίαν.

— «Τὸ ὄχημά μου, τὴν ἐσθήτα, τὴν τήβεννον!... εὐθύς, ἀμέσως!»

Ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν ἡ δέσποινα ἐγένετο πάλιν ἐταίρα,

— «Εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης!» ἐφώναζεν εἰς τὸν ἡνίοχον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Τὸ ὄχημα συρόμενον ὑπὸ δύο φαιῶν ἵππων ἀνεχώρησεν ὡς ἀστραπὴ καὶ, διασχίσαν τροχηδὸν λαβύρινθον ὁδῶν, ἔστη πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης. Ἡ Ψυχὴ, ἥτις εἶχεν ἐπιμελῶς ἀποσυρθῆ εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀχήματος, προφυλασσομένη ὑπὸ πυκνῶν παραπετασμάτων, ἐξήγαγε μετὰ προσοχῆς τὴν κεφαλὴν καὶ παρετίρησεν ἀνήσυχος τὰ περιεξῆσθαι ἡσυχάσασα δὲ ὀλίγον ἐπήδησεν ἐλαφρῶς, καὶ ἐξηφανίσθη μετὰ τῶν στύλων τοῦ περιστυλίου.

Μετ' ὀλίγον ἐφάνη πάλιν ἄνωθεν τῆς κλίμακος· ἀλλὰ, πεποιθυῖα ἤδη εἰς τὴν προστασίαν καὶ συνενοχὴν τῆς Ἀφροδίτης, εἶχεν ἀποβάλλῃ πᾶσαν ιδέαν φόβου· προέβαινε πλήρης γλυκείας ἐλπίδος, μυχίας

χαρᾶς ὡσεὶ ὄνειροπολοῦσα. Διπλῆ τις κραυγή, ὀλίγα μόνον βήματα μακρὰν αὐτῆς, ἐκπεμπομένη διέλυσε βιαίως τὴν μέθην τῆς.

— «Ἡ Ψυχὴ!»

— «Ἡ Λουκρητία!»

Ἡ νεᾶνις ἐστράφη· ὁ Μάξιμος καὶ ὁ Ὀκταβίος εὐρίσκοντο ὁμοῦ ἐν τῇ παρὰ τὸν ναὸν ὁδῷ.

Πήξασα, δι' ὑπερανθρώπου δυνάμεως, τρόμου ἐπιφώνησιν ἡ Ψυχὴ ἐπήδησεν ἐντὸς τοῦ ὀχήματος.

— Εἰς τὸν οἶκον ταχέως», εἶπε διὰ συγκεκομμένης φωνῆς.

Τὸ ὄχημα ἔφυγεν ὡς ἀστραπή, ἀφίνον ἐννεοὺς τοὺς δύο Ρωμαίους.

— Ἡ Λουκρητία... togata!... ἀνέκραξε μετ' ἀπελπισίας ὁ Ὀκταβίος μόλις συνελθὼν ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς του.

Ὁ γεροισιαστὴς τὸν προσέβλεψε λοξῶς.

— «Γνωρίζεις τὴν Ψυχὴν ;... καὶ πρὸ πόσου καιροῦ ;»

— «Τὴν Ψυχὴν ;... τί λέγεις ; . . . » ἠρώτησε τρέμων ὁ νεανίας, ἀρπάζων αὐτὸν ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ σφιγγὼν σπασμωδικῶς.

Οἱ δύο ἄνδρες δυσπιστοῦντες καὶ αἰφνιδίως γενόμενοι ἐχθροὶ ἔλαβον ἀπειλητικὴν στάσιν· ἐπηκολούθησε βραχεῖά τις σιγὴ ἣν διέκοψεν ἀμέσως ἡ ἀνυπομονησία τοῦ Ὀκταβίου.

— «Τίς εἶνε ἡ γυνὴ ἐκείνη ;»

— «Ἡ Ψυχὴ... δέν το γνωρίζεις ;»

— «Αὐτή!... ἀδύνατον!...»

— «Σοὶ τὸ ὀρκίζομαι, νῆ τὸν Δία!»

Ὁ ποιητὴς ἐξέβαλε τρομερὰν ἀρὰν καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν.

— «Τί μυστήριον εἶνε αὐτό ; ... ἀπὸ τῆς χθῆς ἡ περιβόητος ἐταίρα ἔγεινεν ἄφαντος... Μήπως γνωρίζεις τί ἔγεινεν ;...» ἠρώτησεν ὁ γεροισιαστὴς, μόλις συγκρατῶν τὴν μακρινὴν ζηλοτυπίαν του.

— «Ἡ Ψυχὴ!... ἡ λατρευομένη μου Λουκρητία!... Κατάρρα!... Ἄλλὰ μὲ ἀπατᾶς... Αὐτὴν μόνην θέλω νὰ ἐρωτήσω... καί, μὰ τοὺς ὑποχθονίους Θεοὺς... ὀρκίζομαι ὅτι εἶνε ἀθῶα τῆς αἰσχρᾶς σου διαβολῆς!...» ἀνέκραξεν ὁ νεανίας, ἐν ἄκρᾳ ἀποστροφῆ καίτοι μὴ ἐντελῶς ἀπαλλαγείς μυστηριώδους τινὸς ἀγωνίας. Καί, ταχέως ἐβάδισε πρὸς τὴν ὁδὸν ὅθεν εἶχεν ἐξαφανισθῆ τὸ ὄχημα.

— «Ὀκταβίε ... περιμένε με!... ἐφώναξεν ἐπιτακτικῶς ὁ γεροισιαστὴς, καὶ ἐγὼ θέλω μίαν ἐξήγησιν ... ἔχω δικαίωμα νὰ τὴν ἀπαιτῶ!...

Μετά τινα λεπτά ἔφθασαν ἀμφότεροι ἀσθμαίνοντες πρὸ τῆς κατοικίας τῆς ἐταίρας.

Ὁ νεανίας ἐρρίφθη εἰς τὸ προαύλιον, ὃ δὲ Μάξιμος τὸν ἐμιμήθη· δοῦλός τις ἐνεφανίσθη καί...

— «Ἡ Λουκρητία κοιμάται» εἶπεν ἐμποδιζών αὐτοὺς νὰ εἰσέλθωσι.

— Θέλω νὰ τὴν ἴδω... νὰ τῇ ὁμιλήσω ἀμέσως· ἀνέκραξεν ὁ Ὀκτάβιος ἕξαλλος.

— «Ἡ ἀπαγόρευσις δὲν εἶνε διὰ σέ, Βάλθε· ἡ κυρία διέταξε νὰ ἀφήσωμεν νὰ εἰσέλθῃς οἰανδήποτε ὥραν... ἀλλὰ σέ μόνον.»

Ὁ γερουσιαστὴς κατέπνιξε μετὰ κόπου ἔκρηξιν τρομερῆς ὀργῆς καὶ ἤρχισε νὰ περιδιαβάξῃ ὑπὸ τὴν στοὰν διὰ πυρετωδῶν βημάτων. Ὁ ποιητὴς ἐν τούτοις διέσχισεν ἀστραπηδὸν τὸ περιστύλιον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ἐν ἣ ἡ Ψυχὴ τὸν εἶχε δεχθῆ τὴν προτεραίαν.

Ἡ νεανίς ἐκοιμάτο, ἢ προσεποιεῖτο ὅτι κοιμάτο, ἐπὶ μικρᾶς τινοῦ κλίνης· ἦτον ἐνδεδυμένη ἀπλὴν λευκὴν στολὴν, αἰδημόνως ἐσφιγμένῃ μέχρι τοῦ λαιμοῦ· ἡ δὲ στάσις τῆς, πλήρης χάριτος, ἐπνύξανεν ἔτι μᾶλλον τὴν θεῖαν αὐτῆς καλλονήν. Ἠνέφξε φρίττουσα τοὺς ὀφθαλμούς, καί, ἀναγνωρίσασα τὸν ἐραστήν τῆς, ἤγειρεν ὀλίγον τὸ κομψόν τῆς σῶμα καί, προσμειδιῶσα μετὰ γαλήνης τοῦ εὐτυχοῦς ἔρωτος, ἔτεινε τὰς χεῖρας πρὸς αὐτὸν ἀναμένουσα τοῦ ἔρωτος τὸν ἀσπασμόν.

Ὁ Ὀκτάβιος ἐλησμόνησε τὸν Μάξιμον, τὴν Ψυχὴν, τὰς ἀνησυχίας του, τὸν κόσμον ὅλον. Δι' ἐνὸς καὶ μόνου ἄλματος εὐρέθη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς νεάνιδος, ἣν ἔθλιψε μανιωδῶς ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ἀλλὰ τῆς πρώτης ὀρμῆς παρελθούσης, ἐνθυμήθη τοὺς λόγους τοῦ γερουσιαστοῦ.

— «Ἐξῆλθες κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου;» τὴν ἠρώτησε τρέμων.

— «Ὁχι, φίλτατε, ἠθέλησα νὰ ἐπιτηρήσω τὰ τῆς ἀναχωρήσεως ἢ ἰδίᾳ.»

Ὁ Ὀκτάβιος συνησθάνθη τὴν καρδίαν ἐλαφρυνομένην.

Κατ' ἐκείνην ὅμως τὴν στιγμὴν θορυβώδεις φωναὶ ἐριζόντων ἠκούσθησαν. Ὁ Μάξιμος ἀδυνατῶν νὰ συγκρατήσῃ πλέον ἑαυτὸν ἤθελε καὶ διὰ τῆς βίας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ περιστύλιον.

— «Τί εἶνε;» ἠρώτησεν ἡ Ψυχὴ μετ' ἀνησυχίας.

Ὁ νεανίας ἐταράχθη· πῶς νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἔλευσιν τοῦ Μάξιμου; πῶς νὰ τῇ ἀφηγηθῇ τὴν ἄτιμον συκοφαντίαν; ἠρυθρία διὰ τὴν εὐπιστίαν του, ἀλλά, πρὸ πάντων, διότι τὴν ἐξέθετε εἰς τόσον ταπεινωτικὴν δικαιολόγησιν.

— «Εἶνε φίλος τις», ἐψιθύρισε χωρὶς νὰ ἠξέυρη ὁ ἴδιος τι ἔλεγε. Τὸ παραπέτασμα βιαίως συρόμενον ἐσχίσθη, ὁ Μάξιμος ἐφώρμησεν εἰς τὸ δωμάτιον.

— «Μὰ τὰς Ἐρινύας! Μήπως μ' ἐξέλαβες διὰ σύζυγον κωμωδίας;» ἀνέκραξεν ὀργίλως.

Ἡ ἑταίρα ὠχρίασε καὶ ἠγέρθη ἐν ἀκαρεῖ θεθορυθημένη· ἀλλὰ συγκρατήσασα ἑαυτὴν ἀμέσως ἀπεπειράθη αὐθάδη προξίν.

— «Τίς ὁ εὐπατρίδης οὗτος;» ἠρώτησε δι' ἠσυχωτέρας φωνῆς.

— «Μάξιμε, παραδόξός τις ὁμοίότης...» εἶπε βιαίως ὁ Ὀκτάβιος.

— «Τί; θέλεις νὰ μεταμορφώσης τὴν Ψυχὴν εἰς Λουκρητίαν;...» διέκοψε διὰ σαρδονικοῦ μορφασμοῦ ὁ γερουσιαστής, δὲν ἀπορεῖ Ταρκουίνιων ἢ αἰδήμων αὐτῆ!

— «Πολῆτα, εἶπεν ἡ νεᾶνις ἀξιοπρεπῶς, ἐνθυμοῦ ὅτι εἶσαι ἐν τῷ οἴκῳ μου.»

— «Ἐν τῷ οἴκῳ σου;... ἄπαγε! ἴσως τοῦ Γράκχου τοῦ Γερμανικοῦ, διότι δὲν ἐπλήρωσε τὸν οἶκον τοῦτον διὰ τῶν τιμαλφῶν λίθων οὓς σοὶ ἔστειλε χθές;»

Ὁ Ὀκτάβιος ἔγεινε κατακόκκινος.

— «Ἐξελθε,» ἐφώνησεν ὀργίλως πρὸς τὸν Μάξιμον.

— «Ὁ οἶκος τῆ Ψυχῆς εἶνε ἰδικός μου οἶκος!» ἀπεκρίθη μετὰ προσβλητικῆς αὐθαδειᾶς ὁ πατρίκιος καθήμενος ἐπὶ ἐδωλίου τινός.

Ὁ νεανίας ἠσθάνθη τὸ αἶμα πύκνωμένον εἰς τὰς φλέβας του· προσέβλεψε τὴν γυναῖκα· αὐτὴ ἐφαίνετο ἕτοιμος νὰ λειποθυμήσῃ. Ταπεινωθεῖσα, ἀπελπὶς, ἐχαμήλωνε τὸ μέτωπον μὴ τολμῶσα πλέον νὰ προσβλέψῃ κατὰ μέτωπον ἐκεῖνον ὃν εἶχεν ἀπατήσῃ.

Ὁ ποιητὴς ἐσφενδόνισε πρὸς αὐτὴν βλέμμα πλήρες ὀργῆς καὶ περιφρονήσεως.

Ἐπῆλθον στιγμαὶ τινες παγετώδους σιγῆς, αἵτινες ἐφάνησαν αἰῶνες. Ἐπὶ τέλους ὁ Ὀκτάβιος, ὠχρὸς ὡς νεκρὸς, ἀλλὰ ψυχρὸς καὶ ἀποφασισμένος, εἶπε πρὸς τὸν γερουσιαστήν, χωρὶς πλέον νὰ προσβλέπῃ τὴν γυναῖκα.

— «Μάξιμε, τυφλωθεὶς ὑπὸ πάθους, δι' ὃ τὴν αἰσχύνουμαι καὶ μετανοῶ, σοὶ ἔγραψα σήμερον ὅπως διαλύσω τὰς περὶ τοῦ γάμου μου μετὰ τῆς θυγατρὸς σου διαπραγματεύσεις. Ἴσως ὅτε σοὶ συνήντησα δὲν εἶχες εἰσέτι λάβῃ τὴν ἐπιστολήν μου.»

— «Πράγματι, ἀπουσίαζα τῆς οἰκίας μου ἀπὸ τῆς πρωίας.»

— «Συγχώρησον, λοιπόν, σὲ ἱκετεύω θερμότατα τὴν στιγμὴν

ἐκείνην τῆς παραφροσύνης, καὶ δὸς μοι πάλιν τὴν σεμνὴν παρθένον, ἣτις προώρισται νὰ ἀποβῆ τὸ κλέος τοῦ Βαλθίου γένους καὶ ἡ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ βίου μου.»

Ἡ Ψυχὴ ἐξέβαλεν ὀξεῖαν κραυγὴν, καί, ῥιπτομένη εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ νεανίου,

— «Ὁκτάβιε, εἶπε μετὰ σπαραξικαρδίου φωνῆς, τοῦτο δὲν δύναται νὰ γείνη· ἀκουσόν με, σὲ ἀγαπῶ, σὲ ἀγαπῶ ὡς παράφρων... θὰ σὲ ἀγαπήσω αἰωνίως!... δὲν δύναμαι νὰ ζήσω ἄνευ σοῦ!»

— «Ἀθλία!» ἐφώνησεν ὁ νεανίας, ἀπωθὼν αὐτὴν μετὰ περιφρονήσεως.

— «Ἐλεος, ἔλεος, Ὁκτάβιέ μου!» ἐστέναξεν ἡ δύσμοιρος, πίπτουσα ἐξηνητημένη ἐπὶ τῆς κλίνης.

— «Καὶ εἶχες ἔλεος, σύ, πρὸς τὸν δυστυχῆ φίλον μου τὸν Τούλλιον, τὸν εὐγενῆ καὶ πλούσιον, τὸν ἀθῶον καὶ ὠραῖον ἐκείνον νεανίαν, ὃν ἐσαγήνευσας διὰ τῶν θελημάτων σου καὶ κατέστησας μωρόν; Καὶ ὅταν, πτωχὸς ἐξ αἰτίας σου καὶ ἀδυνατῶν πλέον ν' ἀγοράσῃ τὰ φιλημάτά σου, σὲ ἰκέτευε νὰ τῷ ἐπιτρέψῃς κἂν νὰ σὲ ἴδῃ καὶ ν' ἀποθάνῃ πρὸ τῶν ποδῶν σου, ἔσχες πρὸς αὐτόν, πρὸς τὸ θῦμά σου, τὸ ἐλάχιστον ἔλεος;»

Ἡ Ψυχὴ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν.

— «Σιώπησον, ὦ! σιώπησον! ἐστέναξεν ἡ δυστυχῆς, πίπτουσα πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ φόνευσόν με, Ὁκτάβιε!... ὁ θάνατος ἐκ τῶν χειρῶν σου προερχόμενος θὰ εἶνε γλυκύτατος εἰς ἐμέ!»

— «Ὁ Τούλλιος, ἐξηκολούθησεν ἀσπλάγχχνως ὁ νεανίας, ἠυτόχειριάσθη ἐξ αἰτίας σου... σὺ τὸν ἐφόνευσας, ἀκόρεστος Ἀρπυια... Κατηραμένη! τρίς κατηραμένη!»

Ἡ Ψυχὴ ἠγέρθη βιαίως, καὶ περιβάλλουσα αὐτόν ἐν ἀπελπισίᾳ διὰ τῶν βραχιόνων τῆς

— «Ὁχι, ἀνέκραξεν, ἀκουσόν με... μὴ με ἀφήσης... δὲν θέλω νὰ νυμφευθῆς τὴν Μαξιμίαν!»

— «Ἄς με προφυλάξῃ ἡ ἀθῶα ἐκείνη παρθένος κατὰ τῶν μαγειῶν σου καὶ ἄς μ' ἐξαγνίσῃ ἐκ τῶν φιλημάτων σου!»

Καὶ ἀπαλλαγεῖς αὐτῆς ἔφυγεν.

Ἡ ἐταίρα ἐξέβαλε τρομερὰν κραυγὴν, καὶ ἔμεινεν ἀναίσθητος. Αἰφνης ὁμως ἐκτύπησε τὸ μέτωπόν τῆς διὰ τῆς πκλάμης καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ περιστύλιον.

— «Δηλία!» ἔκραξεν.

Ἡ δούλη ἐνεφανίσθη.

— «Λάβε τὸ χρυσοῦν κιβώτιον ὅπερ εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ ἀβακίου μου, καὶ φέρε το εἰς τὴν Μαξιμίαν· εἰπέ τῇ ὅτι ὁ πατήρ της, ὁ Μάξιμος, τὸ ἠγόρασε δι' αὐτήν, καὶ ὅτι τὴν παρακαλῶ νὰ φορέσῃ ἀμέσως τὸν χιτῶνα. Τρέξε!»

Καὶ ὠχρά, μόλις στηριζομένη, εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν αἵθουσαν ἐν ἣ τὴν περιέμενον ὁ γερουσιαστής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

— «Καί, τώρα, εἰς ἡμᾶς, Ψυχὴ!...—εἶπεν ὀργίλως καὶ ὑπερηφάνως ὁ γερουσιαστής!— μὴ ἔλιπε ὅτι θὰ με διαφύγῃς· ἀπαιτῶ ἐξήγησιν».

— «Καὶ θὰ τὴν λάβῃς πολὺ πληρεστέραν ἢ ὅσον σκέπτεσαι, καὶ ἴσως ἐπιθυμεῖς.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐταίρας ἤστραψαν.

— «Μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ σοὶ διηγηθῶ ἱστορίαν τινά, Μάξιμε!...»

— «Ἄφες τὰς ἱστορίας· ἡ ὑπομονή μου ἐξηντλήθη.»

— «Σιώπησον καὶ ἄκουσον... τὸ θέλω!...»

Πρόεφερε δὲ τὰς λέξεις ταύτας δι' ὕφους τόσον ἐπιβλητικῶς ὥστε ὁ γέρον ὑπήκουσε καὶ ἄκων.

— «Ἦτον ἡ ὄρα τοῦ *gatticinio*· ἐντὸς ἀρχαίου εὐπατριδῶν μεγάρου, ἐξήπλωμένη ἐπὶ κλίνης, ἔκειτο νεκρὰ καὶ ὠραία δέσποινα. Τὸ δωμάτιον ἦτο πλήρες γυναικῶν, τῶν μὲν περιποιουμένων τὴν ἀσθενῆ, τῶν δὲ ἐνασχολουμένων περὶ ἀρτιγενοῦς κορασίου, ὅπερ μία ἐξ αὐτῶν παρουσίαζεν εἰς τὴν μητέρα.

Αὕτη λαβοῦσα τὴν νεογέννητον τὴν ἔθλιψεν εἰς τοὺς κόλπους της καὶ τὴν ἐφίλησε τρυφερῶς.»

— «Εἶδοποιήσατε τὸν σύζυγόν μου!» εἶπεν ἔπειτα χαίρουσα.

Δέκα δούλοι ὤρμησαν πρὸς τὴν θύραν· μετ' ὀλίγον δὲ εἰσῆλθεν ὁ πατρίκιος. Ἡ νεκρὰ σύζυγος τὸν ἐχαίρετισε δι' ἐπιφωνήσεως χαρᾶς, ἀλλ' οὗτος, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, ἔστη ψυχρῶς ἐν μέσῳ τοῦ δωματίου.

Φοβερὰ προκίσθησις κατέλαβε τοὺς θεατὰς τῆς ἀπροόπτου ταύτης σκηνῆς.

Ἡ νεογέννητος, κατὰ τὰ ἔθιμα, κατετέθη πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ πατρός της, ὅστις, ἔτι πλέον σκυθρωπώσας, καὶ ἀποστρέφων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῆς συζύγου·

— «Εἶνε θῆλυ;» ἠρώτησεν.

Ἐπὶ τῇ καταφατικῇ ἀποκρίσει ὁ κουῖριτῆς ἐξεφώνησε τρομερὰν ἀράν, καί, σιωπηλὸς πάντοτε, διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν.

— «Τί κάμνεις;» ἀνέκραξε μετὰ φρίκης ἢ δέσποινα, πηδῶσα ἐκ τῆς κλίνης καὶ προσπαθοῦσα νὰ συγκρατήσῃ τὸν σύζυγόν της· «τί κάμνεις; ... δὲν ἐγείρεις τὴν κόρην μας; ... ἀρνεῖσαι νὰ τὴν ἀναγνωρίσης; ... μὴ, μὴ, ἔλεος ... εἶνε κόρη σου, ἐπικαλοῦμαι μάρτυρας πάντας τοῦ Ὀλύμπου τοὺς Θεούς! εἶνε»

Ἄλλ' ὁ εὐπατρίδης τὴν ἀπώθησε βιαίως, καί, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἔπεσε λιπόθυμος.

Μετ' ὀλίγον μία δούλη ἐξέθετε τὴν νεογέννητον ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἐν τῷ παρὰ τὴν ἀγορὰν ἄλσει....

Τὴν δὲ ἐσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἢ νεαρὰ δέσποινα ἐξεμέτρει τὸ ζῆν.

Ἐν ᾧ ἢ Ψυχὴ, διὰ πυρετώδους φωνῆς διηγεῖτο ταῦτα, ὁ γεροϋσιαστὴς ἐφαίνετο ἀνήσυχος. Ἐπιθυμῶν δὲ νὰ διακόψῃ τὴν νεάνιδα, εἶπεν ἀνυπομόνως, μόλις κρύπτων τὴν ταραχὴν του.

— «Ἀληθῶς, Ψυχὴ, δὲν βλέπω κατὰ πόσον τὸ διήγημα τοῦτο εἶνε κατάλληλον ταύτην τὴν στιγμὴν.»

— «Καὶ ὅμως, ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, φαίνεται ἔχον τὴν δύναμιν νὰ σὲ καταστήσῃ προσεκτικόν.. Διηγοῦμαι ὠραία, μὰ τὴν Ἀφροδίτην!..»

— «Ἄφες τὰς ἀστείότητας ... ἢ ὦρα δὲν εἶνε κατάλληλος!»

— «Ἀστείότητας!... ὀνομάζεις λοιπὸν ἀστείότητα τὴν πράξιν πατρὸς ἀρνούμενου ἢ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα; ... Μὰ τοὺς Θεούς, φίλε μου, αἱ ἀστείότητές σου ἐμποιοῦσι φρίκην! ... Ἄκουσον λοιπὸν τὸ τέλος τῆς διηγήσεώς μου, καὶ θὰ γελάσῃς σοὶ τὸ ὑπόσχομαι, διότι γίνεται πάντοτε . . . ἀστειοτέρα!»

Ὁ γεροϋσιαστὴς ἐταπεινώσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸ τοῦ φλογώδους βλέμματος τῆς νεάνιδος, ἥτις ἐξηκολούθησε.

— «Νομίζεις ἔσως ὅτι ὁ ἔντιμος ἐκεῖνος πατρίκιος εἶχε λόγον διὰ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν κόρην του, ἢ νὰ ὑποπτεύῃ τὴν σύζυγον;»

Ἄπαγε! ἢ σύζυγος ἦτο πρότυπον ἀρετῆς, καὶ αὐτὸς τὸ ἐγνώριζεν... ἀλλὰ εἶχεν ἤδη δύο υἱοὺς καὶ ἐθεώρει πολυδάπανον τὴν προσθήκην θυγατρὸς, εἰς ἣν ὤφειλε νὰ δώσῃ ἀνατροφὴν, καί, ὅ,τι σκληρότερον, προίκα. Ἦτο πλούσιος, ὁ καλὸς ἐκεῖνος πατήρ, ἀλλὰ τί θέλεις! ἦτο φιλάργυρος... ὡς σέ... καί, τὸ γνωρίζεις, δὲν εἶνε εὐκολὰν νὰ κυριεύσωμεν τὰ πάθη.»

— « Ἐτελείωσες ; » ἠρώτησεν ἀνυπόμονος ὁ Μάξιμος.

— « Ὁχι, ἀπεκρίθη, πικρῶς γελῶσα ἢ νεανίς· καὶ βλέπω ὅτι ἐνδιαφέρεσαι περὶ τῆς τύχης τοῦ ἐκτεθειμένου ἀθῶου πλάσματος. Τέσσαρα ἔτη λοιπὸν εἶχον παρέλθη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· ἐσπέραν τινὰ χειμῶνος, καθ' ἣν ἡ βροχὴ ἔπιπτε ψυχρὰ καὶ ἀκατάπυστος, γεωργός, ὀδηγῶν κοράσιον ἐκ τῆς χειρός, εἰσῆλθεν εἰς χαμηλὸν καὶ σκοτεινὸν οἶκον, σιωπηλὸν ὡς τάφον· γυνή, εἰσέτι νέα, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα σπινθηροβολοῦντας καὶ τὴν ὄψιν ἀγρίαν ὡς ἀρπακτικὸν ὄρεον, εἰσήγαγεν ἀμφοτέρους εἰς μέγα δωμάτιον :

Ἡ γυνὴ αὕτη ὠνομάζετο Λοκούστα. »

— « Λοκούστα ! »

— « Τὴν γνωρίζεις ὡς τὴν διάστημον μάγισσαν τῆς Ῥώμης, ἀλλ' ἀγνοεῖς ἴσως ὅτι εἰς τὴν τέχνην ταύτην προστίθησι καὶ ἄλλας τέχνας, αἵτινες τὴν πλουτίζουν . . . εἶνε ἐργολάβος πτωχῶν.

« Ἐπιστρέψας ὁ γεωργὸς τὴν παρὰ τῆς συζύγου του ἀνατραφεῖσαν κόρην, ἀνεχώρησε.

« Τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ ἔμενον ἡ κόρη, ἦτο παμμέγεθες καὶ βεβυθισμένον σχεδὸν εἰς τὰ σκότη· περιχρὰ μόνον λυχνία ἔκαιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐφ' ἧς ἦσαν σεσωρευμένα φύρδην μίγδην φιάλαι καὶ φιαλίδια πολύμορφα καὶ πολυποικίλα περιέχοντα ῥευστὰ διαφόρων χρωμάτων, ἀγγεῖα πλήρη μελαινῶν καὶ εἰδεχθῶν *inoquenti*, ἔμπλασμα, ταινίαι, λαβίδες, σιδηρὰ ἐργαλεῖα . . . πλήρες καὶ ἀπεχθές μουσεῖον.

« Ἡ Λοκούστα ἐκάθισε παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ ἤρχισε νὰ ἐργάζεται χωρὶς πλέον νὰ συλλογίζεται τὴν κόρην ἥτις, καταπνίγουσα τὰ δάκρυά της, συνεσπειράτο πλήρης τρόμου ἐν τινι γωνίᾳ τοῦ δωματίου.

« Ἀνθρωπὸς τις εἰσῆλθεν . . . ὁ συνέταριος τῆς Λοκούστας. Ἦτο μικρὸσωμος μὲν, ἀλλ' ἐφαίνετο ῥωμαλέος, ἡ ἐρυθρὰ κόμη του, περιπεπλεγμένη ὡς ἀκανθῶν, ἐκάλυπτε τοὺς αἰματηροὺς καὶ παροβλῶπας ὀφθαλμοὺς του. Ἔθεσε κατὰ γῆς κάνιστρον ἄρτου. Μετ' αὐτὸν εἰσῆλθον ῥακένδυτα παιδία πάμπολλα, ἄτινα, καίτοι τρυφερωτάτης ἡλικίας, οὐδὲν ἵχνος ἐδείκνυον τῆς παιδικῆς ἰλαρότητος, ἀλλ' ἦσαν πάντα φιλάσθενα καὶ ὠχρὰ προσήρχοντο δὲ ἡσύχως, ἐν νεκρικῇ σιγῇ, καὶ κατέθετον ἐπὶ τῆς τραπέζης κερμάτια τινα. Ἡ Λοκούστα τὰ ἐμέτρα, καὶ, κατὰ τὴν συγκομιδὴν, διαιμοίραζεν εἰς ἕκαστον τὰς ἐπιπλήξεις καὶ τὰς μαστιγώσεις. Ὅτε δὲ ἐτελείωνεν ἡ ἐπιθεώρησις, ὁ ἀνὴρ ἔδιδεν εἰς ἕκαστον παιδίον ἄρτον, ὃν ἔτρωγον πάντες ἐν ἀκηψισίᾳ καὶ ἀφασίᾳ. »

Ἄκαταμάχητος συγκίνησις διέκοψε τὴν ἑταίραν. Ὁ δὲ Μάξιμος, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων προσηλωμένους ἐπὶ πυγμαίου τοῦ ψηφοθετήματος, ἐκυριεύετο ὑπὸ ἀνεξήγητου ταραχῆς.

Ἡ Ψυχὴ ἐξηκολούθησε τὴν διήγησίν της... «Δὲν ἀντέχω νὰ σοὶ περιγράψω λεπτομερῶς τί συνέβη τότε. Ὁ ἀνὴρ συνέλαβε τὰ παιδία τὸ ἔν μετὰ τὸ ἄλλο, καί, παρὰ τὴν ἀντίστασίν των, τὰ ὠδήγησε πρὸς τὴν Λοκούσταν, καί, διὰ τῆς βίας, τὰ ἐκράτει εἰς τὴν νέαν αὐτῶν θέσιν. Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἀδυνατεῖ νὰ φαντασθῇ τὴν ἀπαίσιον σκηρὴν ἣτις τότε ἔλαβε χώραν. Τὰ δυστυχῆ ἐκεῖνα πλάσματα ἔβριθον αἱματηρῶν πληγῶν, ἡ δὲ καταχθόνιος μέγαιρα ἐμπόδιζε τὴν ἴασιν αὐτῶν δι' ἐμπλάστρων ἐκ κανθαρίδων ἢ διὰ πεφυρακτωμένου σιδήρου. Ἦκούοντο δὲ ἐν τῷ σκότει κραυγαὶ ὀδύνης, λυγμοὶ ἀπελπισίας, ἀγωνιώδεις ἀντιστάσεις· βόστρυχοι ἀπεσπασμένων τριχῶν καὶ αἵματος σταγόνες συνηγείροντο πανταχόθεν τοῦ δωματίου, ὅπερ ἐπλήρου ὀσμὴ καιομένων κρεάτων.»

Ἡ Ψυχὴ διεκόπη πάλιν ἦτο λευκὴ ὡς ὁ χιτῶν της, αἱ δὲ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν της ἐφαίνοντο ὡσεὶ ἐξερχόμεναι τοῦ *Corbetu* των.

— «Ἡ παρὰ τοῦ γεωργοῦ ἀχθεῖσα κόρη θεώρει καὶ ἐσιώπα· οἱ ὀδόντες της ἔτριζον ἐκ φρίκης. Ἡ Λοκούστα τὴν ἀνεξήτησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὴν ἔδειξεν εἰς τὸν ὑπάλληλόν της. Ἡ δυστυχὴς ἦτον ἡμιθανὴς ὅτε ὁ δῆμιος τὴν ἔσυρε πρὸ τῆς μεγείρας.»

— «Τί διατάσεις, κυρία;» εἶπεν οὗτος.

Αὕτη ἐψηλάφησε τὸ νέον θῦμα, καὶ ἔκαμε νεῦμα...

Ἡ ἑταίρα ἐπνίγη ὑπὸ σπασμωδικῷ γέλωτος, τὸ δὲ μέτωπόν της περιερέετο ὑπὸ ἰδρώτος.

— «Ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον—εἶπεν—ὁ δῆμιος ἔλαβε τὴν καταδικασθεῖσαν εἰς τὰς ἀγκάλας, τὴν ἔφερεν εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου... ἠκούσθη τότε τρομερὰ κραυγὴ ... καὶ ... τὰ πάντα ἐσιώπησαν!»

Ἡ Ψυχὴ, κάτωχος, ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς κλίνης.

— «Πρὸς Διὸς! Ἀνέκραξεν ὁ Μάξιμος, πελιδνὸς ἐκ τοῦ τρόμου, τί εἶχε συμβῆ;»

— «Τῆς εἶχαν θραύσει ... τὸν πόδα!»

— «Φρίκη!... Ἀλλὰ ... τίς ἦτον ἡ κόρη ἐκεῖνη;...» ἠρώτησε τρέμων! ...

— «Ἦτον ἡ θυγάτηρ σου... ἡ Ψυχὴ... ἡ ἑταίρα!»

— «Σὺ;! ... κατηραμένος ἐγώ!» ἐφώναξεν ὁ γερούσιαστής, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τῶν γονάτων μετ' ἀπηλπισμένων λυγμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἐξασθενήσασα ἐκ τῶν ἀναμνήσεων ἐκείνων ἢ νεῆνις ἐφάνετο λιπρόθυμος· ἀλλ' οἱ λυγμοὶ τοῦ πατρὸς τῆς τὴν ἐπανήγαγον εἰς τὴν ζωὴν. Ἐντὸς δέκα λεπτῶν, ὁ δυστυχὴς εἶχε γηράσῃ δέκα ἔτη· ἡ θλίψις καὶ ἡ συνειδήσις τὸν κατεβίβρωσκον, ὁ ὑπέροτρος αὐτοῦ ἔρωσ εἶχεν αἴφνης μεταβληθῆ εἰς πατρικὴν στοργήν. Ἐπίλει ἀκαταπαύστως τοὺς πόδας τῆς θυγατρὸς ζητῶν συγγνώμην, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὸ βλέμμα τῆς.

— «Τώρα κλαίεις—εἶπεν αὐτὴ πικρῶς—κλαίεις! ... ἀλλὰ δύνανται τὰ δάκρυά σου νὰ μοὶ δώσωσι πάλιν τὰς φροντίδας, τὰς θωπείας, τὰς χαρὰς τῆς οἰκογενείας, ἃς ἡ δυστυχὴς νηπιότης μου ἐστερήθη; δύνανται ν' ἀπαλείψωσι τὰς δοκιμασθείσας βασάνους, τὴν κατασχύονην, τὰς σωματικὰς καὶ ἠθικὰς θλίψεις;»

— «ὦ! ἔλεος! ἔλεος!»

— «Ἐλεος; ναί, καὶ ἐγὼ ἐζήτησα ἔλεος, γονυπετῆς ὡς σύ, πρὸ ὀλίγων μόλις στιγμῶν, παρ' ἐκείνου, ὃν μόνον ἐν τῷ κόσμῳ ἀγαπῶ, παρ' ἐκείνου, δι' ὃν καὶ τὴν ζωὴν αὐτὴν θὰ ἐθυσίαζον ἀγαλλομένη, παρ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἦτο μνηστήρ μου ἐὰν ἡ ἀσπλαγχνία σου δέν με κατεδίκαζεν ἐκ γενετῆς εἰς τὴν ἀπελπισίαν, εἰς τὸ αἶσχος. Ἐλεος! ... Καὶ ἡδύνατο νὰ ἐλπίσῃ ἔλεος ἢ αἰσχροῦ εἰσαίτια, ἢ ἐκδικουμένη ἐπὶ τῶν εὐτυχῶν τῆς Ῥώμης τὸ πλήρες βασάνων παρελθόν τῆς, τὸ στεῖρον ἐλπίδων μέλλον τῆς;»

«ὦ! κόρη μου! τὸ μέλλον σου ἔσεται λαμπρὸν ὅσον ἀτυχὲς ὑπῆρξε τὸ παρελθόν σου! Δέν θὰ μὲ ἀφήσῃς πλέον! Θὰ σὲ περιβάλλω διὰ τοσοῦτων θωπειῶν, διὰ τοσαύτης στοργῆς, ὥστε τὰ πάντα θὰ λησμονήσῃς ... καὶ ἡμέραν τινά ... ὅταν θὰ ἦσαι εὐτυχὴς ... ὅταν ἡ πρὸς σὲ στοργή μου θὰ ἔχῃ ἐξιλεωμένον τὸ ἐγκλημά μου... τότε, κόρη, δέν θὰ μ' ἐλεήσῃς;»

Ἡ πικρὰ εἰρωνεία, ἣτις ἠλλοίου τὴν ὄψιν τῆς Ψυχῆς, ἐξηφανίσθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον· ἐκύτταζε τὸν πατέρα, καὶ, ἐν ᾧ οὗτος ὠμίλει, γλυκὺ τι αἴσθημα εὐσπλαγχνίας τὴν ἐκυρίευσεν.

Ἡ δυστυχὴς οὐδέποτε εἶχε θερμάνῃ τὴν καρδίαν εἰς τὴν γλυκεῖαν τῆς οἰκογενείας στοργήν· ὁ γερουσιαστὴς δέν τῇ ἐφάνη πλέον ὁ αὐτός· ἐν αὐτῷ διεῖδε τὸν πατέρα, τὸν φιλόστοργον πατέρα δι' αὐτὴν, τὴν ἐν τῷ κόσμῳ μεμονωμένην, καὶ ἐν ἀκαρεῖ ἐλησημόνησε καὶ ἐγκλήματ᾽ αὐτῆς καὶ θλίψεις καὶ ἐκδίκησιν.

Ὁ Μάξιμος ἐξηκολούθει.

— «Ναί, κόρη μου, θὰ κάμω ὅ,τι θελήσης. Ὅλον τὸν βίον θὰ δαπανήσω ὅπως σὲ καταστήσω εὐτυχῆ ... ὁ δὲ Ὀκτάβιος θὰ γείνη σύζυγός σου! ... ναί, καὶ τὸν εὐλογῶ ἐάν, χάριν αὐτοῦ, θ' ἀγαπήσης καὶ ἐμὲ ὀλίγον.»

— «Ἄχ! πάτερ, πάτερ μου!...» ἀνεφώνησεν ἐν συγκινήσει ἡ νεᾶνις, καὶ ἔπεσε κλαίουσα ἡδύτατα δάκρυα ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ Μάξιμου.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας ἠνεψχθη, ὁ δὲ Ὀκτάβιος προέβη.

— «Συγχώρησον καὶ ἐμέ, Ψυχὴ μου!... σὲ ἀγαπῶ τόσο...» εἶπεν οὗτος, χωρὶς σχεδὸν νὰ τολμήσῃ νὰ τὴν κυττάξῃ.

Ἡ νεᾶνις ἐξέβαλε κραυγὴν, καὶ ἔκρουσε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν. Τὸ ὄνειρον διελύετο, ἡ δὲ πραγματικότης τῷ ἀνεφαίνετο ἀπειλητικώτερον.

— «Σὺ ἐδῶ;...» ἐψιθύρισε.

— «Δὲν ἔσχον τὴν δύναμιν ν' ἀπομακρυνθῶ ... ὁ ἔρωσ ἐνίκησε τὴν φιλίαν καὶ τὸ μῖσος ... καὶ τὰ πάντα ἤκουσα. Συγχώρησόν με Ψυχὴ, καὶ ἐπίτρεψον νὰ σοὶ ἀφιερῶσω ὅλον μου τὸν βίον!»

Ἡ δυστυχὴς προσέβλεψε τὸν Μάξιμον, ὡσεὶ δυσπιστοῦσα πρὸς τὸ σάτυν εὐτυχίαν.

— «Πτωχὴ μου κόρη—εἶπεν οὗτος θλίβων αὐτὴν ἐπὶ τῆς καρδίας του—ἄς δυνηθῶ νὰ σὲ κάταστήσω εὐτυχῆ τοὐλάχιστον τώρα! Ὁ Ὀκτάβιος ἔμελλε νὰ νυμφευθῇ τὴν πρωτότοκόν μου θυγατέρα ... ἡ δὲ πρωτότοκος εἶσαι σύ!»

Ἡ εταῖρα ὀλίγου δεῖν ἀπέθνησκεν ἐκ τῆς χαρᾶς· ἔθλιψεν ἐν σιγῇ τὴν χεῖρα τοῦ μνηστῆρός της καὶ ἠσπάσθη τὸν πατέρα. Αἶφνης δ' ἔγεινε κάτωχρος, καί, ἐγειρομένη βιαίως·

— «Ἐπιστρέφω ἀμέσως!» εἶπε τρέμουσα, καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸ περιστύλιον.

Ἡ Δηλία, ἐμφανισθεῖσα ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας, τὴν εἶχεν ἀναμνήσῃ τὴν φοβερὰν της παραγγελίαν.

— «Ἐδῶκας τὸ κιβώτιον εἰς τὴν Μαξιμίαν;» ἠρώτησεν ἀσθμαίνουσα.

— «Μάλιστα, κυρία!»

— «Καί ... ἐφόρεσε ... τὸν χιτῶνα;»

— «Δὲν ὑπῆρχε χιτῶν!...τὸ κιβώτιον περιεῖχε μόνον κοσμήματα.»

Ἡ Ψυχὴ ἐστέναξεν οἰονεὶ ἐλαφρωθεῖσα μισητοῦ βάρους.

— « Ἀλλὰ τί λέγεις ; ἠρώτησεν ἀνήσυχος ἔτι. Ἐξηγήσου. »

— « Χθὲς τὴν ἐσπέραν δὲν μοι ἔδωκας τὸ κιβώτιον τὸ ὅποιον ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν Γράκχον τὸν Γερμανικόν ; ὁ Γράκχος δὲν ἦτον οἴκοι, καὶ, μὴ ἔχουσα ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς δούλους του, τὸ ἔφερα πάλιν ὀπίσω, καὶ τὸ ἔθεσα ἐπὶ τοῦ ἀβακίου σου. Ἦθελα νὰ σοὶ τὸ εἶπω, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ σοὶ ὁμιλήσω κατὰ μόνας. »

Πρὸ ὀλίγου δὲ δὲν μοι παρήγγειλας νὰ φέρω τὸ κιβώτιον ἐκεῖνο εἰς τὴν Μαξιμίαν ; »

— « Λοιπὸν τῇ ἔφερεις τὰ κοσμήματα τοῦ Γράκχου ; »

— « Δὲν διέταξας οὕτω ; »

— « Ναί, ναί, » ἀπεκρίθη σύννους ἡ νεᾶνις· καὶ μετὰ βραχεῖαν παῦσιν·

— « Καλὰ » εἶπε, νεύουσα εἰς τὴν Δηλίαν ν' ἀπέλθῃ.

Αὕτη δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Τὸ κιβώτιον τῆς Λοκούστας ἦτο πάντοτε ἐπὶ τοῦ μονοποδίου.

Ἡ Ψυχὴ τὸ ἠνέφξεν, ὠχρίασεν, ἐδίστασε στιγμὰς τινάς, εἶτα λύουσα τὴν στολὴν της ἐνεδύθη τὸν χιτῶνα, ἐν ἐκάλυψεν ὑπὸ τὴν στολὴν.

Ἦπέστρεψεν ἔπειτα παρὰ τῷ Ὀκταβίῳ καὶ τῷ Μαξιμῷ. Ἦδεῖα τις συγγίνησις διέλαμπεν ἐπὶ τοῦ προσώπου της. Ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τῶν δύο εὐπατριδῶν, καὶ λαβοῦσα ἀμφοτέρων τὰς χεῖρας τοὺς περιτύλιξε διὰ μακροῦ καὶ τρυφεροῦ βλέμματος, ὥσει θέλουσα νὰ γευθῇ πλήρεις τὰς τελευταίας ἐκείνας τῆς εὐτυχίας στιγμὰς, καὶ ν' ἀναλάβῃ ἐν τῇ ἡδονῇ τῶν δύο ἐκείνων ἐρώτων τὸ θάρρος τῆς αὐτοθυσίας. Ὁ γερουσιαστὴς ἠθέλησε νὰ μάθῃ πῶς ἡ Ψυχὴ ἀνεκάλυψε τὴν γενετὴν της καὶ ὅποια ὑπῆρξεν ἡ τύχη της μετὰ τὸ ἀπαίσιον ἔγκλημα. Ἡ δούλη ἡ ἐπιφορτισθεῖσα νὰ ἐκθέσῃ τὴν νεογέννητον περιέμενε κεκρυμμένη μεταξὺ τῶν δένδρων τοῦ δάσους τὴν Λοκούσταν, ἠτις ἀνέλαβε τὸ βρέφος. Μεθ' ἡμέρας τινὰς ἐπεσκέφθη τὴν μέγαιραν καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ τῇ ἐπιτρέψῃ νὰ κρεμάσῃ εἰς τὸν λαϊμὸν τοῦ βρέφους τὸν γαμήλιον δακτύλιον τῆς ἀποθανούσης δεσποίνης. Ὁ δακτύλιος οὗτος ἐν ἡ Ψυχῇ ἔδειξεν εἰς τὸν πατέρα της ἦτο σιδηροῦς, κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸν ἔθιμον, ἡ δὲ Λοκούστα, κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν της, τὸν εἶχε πάντοτε ἀφήσῃ εἰς τὸν λαϊμὸν τῆς κόρης.

Ὅτε δὲ ἡ κόρη ἐπλανᾶτο ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ζητοῦσα ἐλεημοσύνην, ἡ δούλη τὴν ἐβοήθει ὅσον ἠδύνατο καὶ τῇ ἔδιδε πλακούντια καὶ καρπούς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ γερουσιαστοῦ.

Τῆς ἡλικίας προχωρούσης, ἡ Λοκούστα, διαβλέπουσα τὴν σπανίαν καλλονὴν τῆς κόρης, τὴν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας ὅπως ἀνατραφῆ ὡς ἑταίρα. Ἐκεῖ εἶχε μείνει μέχρι τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτε ἠδυνήθη νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ἐλευθερίαν της. Τότε δὲ ὑπέστρεψεν εἰς Ῥώμην, φλεγόμενη ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ἐκδικήσεως.

Ἦδη δὲ ἡ εὐτυχία μετέβαλε τὴν ὀργὴν εἰς συγγνώμην, ὁ δὲ ἔρωσ, πληρῶν πᾶσαν αὐτῆς τὴν καρδίαν, δὲν ἄφησε πλέον θέσιν εἰς τὸ μῖσος.

Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς διηγήσεώς της ἡ Ψυχὴ διεκόπη καὶ τρασαί· ἡ ὄψις της ἐπορφυρώθη αἴφνης, καὶ πύρινος λάβα τῇ ἐφάνη διερχομένη τὰς φλέβας της. Ἡ ἀναπνοή της ἔγεινε δύσκολος, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ της ἐσπινθηροβόλου ὡς ἐκ πυρετοῦ.

Οἱ δύο εὐπατριδαὶ τὴν ἐθεώρου μετ' ἀνησυχίας, ὁ δὲ Ὀκτάβιος ἠγέρθη ὅπως καλέσῃ εἰς βοήθειαν. Ἡ νεανίς τὸν ἐκράτησε.

— «Μὴ μ' ἐγκαταλείπῃς Ὀκτάβιε μου! εἶπε δι' ἀσθενοῦς φωνῆς, δὲν μένουν ἢ ὀλίγα μόνον λεπτὰ νὰ μείνω μεθ' ὑμῶν.»

Οἱ εὐπατριδαὶ ἐξέβαλον τρόμου κραυγὴν· ἡ ὑποψία τῆς ἀληθείας διέλαμπεν εἰς τὸν νοῦν των.

— «Εἶμαι Ῥωμαία, πάτερ μου καὶ ἠξέυρω ν' ἀποθάνω ὡς Ῥωμαία. Αἱ γυναῖκες τοῦ γένους τῶν Φαβίων καὶ τῶν Βάλβων ὀφείλουσι νὰ εἶνε ἀγναὶ καὶ ἀμόλυντοι, ὅπως διὰ τοῦ παρκαδείγματος τῶν ἑαυτῶν ἀρετῶν στηρίζωσι τῶν τέκνων των τὰς ἀρετάς. Ἡ Ψυχὴ, ἡ ἑταίρα, θὰ ἐμόλυνε τὰ σεβαστὰ αὐτῶν ὀνόματα! ...»

Καὶ μειδιῶσα μετὰ βίας προσέθηκε *stentatamente*.

— «Ὡς τοῦ Καίσαρος τὴν σύζυγον ... Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ... δὲν πρέπει καὶ νὰ ὑποπτευθῶσι! ...»

— «Ψυχὴ μου! λατρευτὴ μου Ψυχὴ! ... δὲν θέλω ν' ἀποθάνῃς! ... ἐστέναξεν ὁ Ὀκτάβιος, ἀγωνιῶν καὶ θλιβὼν αὐτὴν ἐπὶ τῆς καρδίας.

Ὁ Μάξιμος τὴν ἐθεώρει ἀφρονος· δύο δὲ δάκρυα ἠύλακωσαν τὸ πρόσωπόν του.

— «Πάτερ μου ... ἀσπασαί με ἔτι! ... ἐψιθύρισεν ὑποκώφως ἡ νεανίς· ὦ! πόσον ἠθελον σὲ ἀγαπήσει!

.... Ὀκτάβιε ... μὴ με λησμόνει!

ᾠ! ἐξηκολούθησε μετ' ὀλίγον! ... ἀνοιξάτε τὸ παρκαπέτασμα ἐκεῖνο ... ἡ νύξ ἔρχεται ... θέλω νὰ ἴδω τὸν πρῶτον ἀνατέλλοντα ἀστέρα ... ἰδοὺ αὐτός ... εἶνε ἀκόμη ὠχρός... ὅταν δὲ θὰ λάμψῃ... ἐγὼ θ' ἀποθάνω ... τὸ εἶπεν ἡ Λοκούστα! ...»

Ἐκύτταξε περὶ ἐαυτὴν ἀσθμαίνουσα, ἤσθάνετο δὲ τὰ μέλη της ὡσεὶ καιόμενα.

— «Φλέγομαι! ὀλίγον ὕδωρ!...» εἶπε.

— «Γνωρίζεις ... φίλε μου ... κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσωμεν ... μακράν, μακράν ... ὦ! ποία εὐτυχία! ... Ὁ πατήρ μου θὰ εἶνε μαζί μας ... Θεοί μου, τί πόνος!... ἀπομάκρυνε τὸ πῦρ ἐκεῖνο ... δὲν βλέπεις ὅτι μὲ καίει; ὦ! μὴ μ' ἐγγίσης!...»

— «Μάξιμε ... Ὁκτάβιε ... μείνατε πλησίον μου ναι, ἐνθυμοῦμαι!...»

Ἡγέρθη μετὰ δυσκολίας, τοὺς ἐφίλησε τρυφερώτατα ἀμφοτέρους, καὶ ἐκύτταξε τὸν οὐρανόν:

«Ἄχ! ὁ ἀστὴρ λάμπει! ... μὴ με λησμονεῖτε χαίρετε!...»

— Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης.

— Ἡ Ψυχὴ δὲν ἔζη πλέον!

(Κατὰ τὸ ἰταλικόν. 1888)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΡΑΒΑΣΙΑΝΗΣ

Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΓΗ

Ἵάν ἔρχεται 'ς τὸ πλάι μου ὅλη ἀγάπη γίνεται
καὶ μὲ θωρεῖ μ' ἀχόρταγη ματιά,
κι' ἀπὸ τὰ μάτια της περνᾷ καὶ 'ς τὴν καρδιά μου χύνεται
γλυκειά, ρευστὴ κι' ἀόρατη φωτιά.

ἽΑπ' τῆς ἀγάπης τὸ χάσις μεθαίει ὁ νοῦς μου ὀλόκληρος
καὶ τοὺς συλλογισμούς του σταματᾷ,
καὶ μὲ φτερὰ ροδόχρυσα, τοῦ κόσμου τούτου ἀπόκληρος,
'ς ἐ κόσμον ἄλλον ἄγνωστο πετᾷ.

Καὶ βρίσκει ἐκεῖ παῖδ' ζωντανούς τοὺς πόθους, ταῖς ἐλπίδες του,
τὸν ἥλιον μεγαλειότερο ἀκόμα
νὰ ρίχνῃ ταῖς ὀλόθερμας κι' ὀλόχρυσαις ἀχτιδῆς του
'ς ἐ γῆ πού ἔχει ἀπάρθενο τὸ χῶμα.

ἽΣ αὐτὴ τῆ γῆ τὴν ἄγνωστη ἀνοῦν ζαχαροκάλαμα
κι' ἔχει καρπὸ 'ς ὅλα της τὰ μέρη,
τὴν σκάθουν δράκοι ἀόρατοι μὲ χέρια θεριοπάλαμα
κι' ἀνοβολᾷ χειμῶνα, καλοκαίρι.